

CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 409-410 / iunie 2020

Luptați și veți învinge!

M. Uabrensky

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

- ◆ Din agenda deputatului UUR ➤ pag.2,3
- ◆ Din activitatea conducerii UUR ➤ pag.4
- ◆ Cronica UUR ➤ pag.5,6
- ◆ Activitatea UUR Maramureș ➤ pag.7
- ◆ Crâmpoie de talent ucrainean în Bucovina ➤ pag.8
- ◆ Se încheie cu bine un an școlar greu încercat ➤ pag.10
- ◆ Amintiri despre luna iunie ➤ pag.11
- ◆ „Kolomyika“ pe coasta Atlanticului ➤ pag.12
- ◆ „Lucrul făcut de mână omului nu se compară cu nicio tehnică modernă“ ➤ pag.13,14
- ◆ Rusaliile – o poartă dintre lumi ➤ pag.15
- ◆ Scurt istoric al Parohiei Ortodoxe Ucrainene Bistra ➤ pag.16

Rondelul florilor de mac

*Când amurgul pogoară pe macii în floare
Și tăceri incandescente orizontu-nroșesc,
Incendiind lanul corolelor de aripi în soare,
Transcriu idealuri și cohorte de vise-nfloresc.*

Costel Avrămescu

Problemele majore ale cetățenilor nu pot aștepta, în nicio împrejurare, indiferent de natura și complexitatea lor, și trebuie rezolvate de autorități cu maximă promptitudine și prin măsuri concrete și eficiente. Iar deputații au obligația de a acționa ca o punte de legătură între cetățeni și instituțiile statului. Conștientizând pe deplin responsabilitatea asumată, deputatul UUR Nicolae Miroslov Petrețchi continuă să fie extrem de activ în apărarea și promovarea intereselor cetățenești. Mai jos vă prezentăm un scurt rezumat al activității și luărilor de poziție ale parlamentarului pe diferite subiecte de actualitate precum: despăgubirea fermierilor afectați de fenomene meteorologice, probleme ale locuitorilor din zona Deltei Dunării.

PROGRAM NAȚIONAL PENTRU DESPĂGUBIREA FERMIERILOR AFECTAȚI DE SECETĂ

În cele mai multe cazuri, efectele negative ale fenomenelor meteorologice nu pot fi preîntâmpinate sau oprite de către agricultori, fiind nevoie de acțiuni precise întreprinse cât mai rapid de autorități pentru prevenirea și ajutorarea agricultorilor, a menționat deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi în scrisoarea adresată ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Nechita-Adrian Oros, insistând asupra necesității elaborării unui plan național privind prevenirea și combaterea efectelor fenomenelor meteorologice, cu urmări nefaste asupra agricultorilor.

„Conform datelor furnizate de Ministerul pe care îl conduceți, această secetă pedologică a afectat 2,9 milioane de hectare de grâu, secară, triticale, orz, orzoaică și rapiță, iar situația nu pare a se îmbunătăți.

Suntem informați constant de agricultori din estul și sudul țării cu privire la daunele pe care acest fenomen nefast le produce în culturile lor; iar fără un plan bine pus la punct și implementat de urgență de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, majoritatea culturilor se vor pierde, fermierii își vor opri producțiile din lipsa resurselor financiare, fără a putea relua ciclul de producție, iar România se va vedea nevoită să importe alimente. În cele mai multe cazuri, efectele negative ale secetei nu pot fi preîntâmpinate sau oprite de către agricultori, așadar fiind nevoie de acțiuni precise întreprinse cât mai rapid de autorități pentru prevenirea și ajutorarea agricultorilor.

Având în vedere toate aceste aspecte, stimate Domnule Ministru, vă rog să-mi precizați următoarele lucruri:

– Dacă Ministerul pe care îl conduceți are în vedere un plan național privind prevenirea și combaterea efectelor fenomenelor meteorologice, în special al secetei, cu efectele ei nefaste asupra agricultorilor?

– Ce măsuri exacte sunt luate pentru ajutorarea agricultorilor care se confruntă cu pierderi masive ale culturilor?

– Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale ia în calcul simplificarea metodelor prin care agricultorii afectați de fenomenele meteorologice să poată accesa fonduri naționale sau europene?“

STADIUL PROIECTELOR FINANȚATE PRIN PNDL

Deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi i-a transmis ministrului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ion Ștefan, o interpelare cu privire la numeroase probleme apărute pe parcursul implementării multor proiecte, finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Locală.

„Inexistența unei analize a stadiului lucrărilor, pe baza unor rapoarte care să conțină graficul Gantt actualizat, împreună cu lipsa indicatorilor cheie, cât și delăsarea autorităților contractante, constituie în continuare o problemă majoră.

Recent, tot mai mulți cetățeni ai comunei Rona de Sus, județul Maramureș, mi-au atras atenția vis-a-vis de calitatea lucrărilor pentru proiectele finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Locală, precum și stagnarea lucrărilor, care datează încă din anul 2017!, pentru două proiecte care beneficiază de finanțare guvernamentală și finanțare venită din partea administrației locale, fiind vorba de o sumă de 343.630,00 lei pentru reabilitarea podului peste Valea Sărată, sat Coștiui, comuna Rona de Sus, și suma de 227.970 lei pentru reabilitarea podului Susman (drum ocol Rona de Sus).

Față de cele prezentate mai sus, stimate Domnule Ministru, vă rog să-mi comunicați în scris următoarele:

1. Care este stadiul proiectelor finanțate prin PNDL pentru comuna Rona de Sus, județul Maramureș?

2. Care este motivul datorită căruia, de aproape trei ani, nu au putut fi finalizate lucrările de reabilitare pentru cele două obiective?

3. Care sunt măsurile implemenate de Ministerul condus de dumneavoastră pentru monitorizarea calității lucrărilor finanțate prin PNDL I și PNDL II, precum cele din comuna Rona de Sus?“

ÎNFIINȚAREA POLIȚIEI ANIMALELOR

Salutând inițiativa de a înființa un departament pentru protecția animalelor, Nicolae Miroslov Petrețchi a ridicat problema componenței echipajelor din cadrul acestuia. În scrisoarea adresată ministrului Afacerilor Interne, Ion Marcel Vela, deputatul UUR menționează:

„În urma aflării faptului că această structură va urma să ia naștere, mai mulți medici veterinari din țară au ridicat problema componenței echipajelor din cadrul acesteia, ei fiind de părere că în cadrul unui astfel de echipaj este nevoie de cel puțin unui medic veterinar sau o persoană care să aibă cunoștințe veterinare ca, de exemplu, tehnicienii veterinari, care să poată interveni inclusiv la cazuri grave, implicit prin acordarea ajutorului medical de specialitate.

Stimate Domnule Ministru, vă rog să-mi comunicați, în scris, următoarele:

1. Având în vedere amploarea cruzimii față

de animale, M.A.I. are în vedere urgentarea înființării acestei structuri?

2. Care va fi componența unei echipe din cadrul Poliției Animalelor?

3. Dacă Ministerul condus de domnia voastră ia în calcul înăsprirea legilor și creșterea amenziilor împotriva celor care realizează acte de violență împotriva animalelor?“

STAREA DE DEGRADARE A SPITALULUI MUNICIPAL DIN SIGHETU MARMAȚIEI

Sistemul sanitar din România este caracterizat prin finanțare scăzută și utilizare inefficientă a resurselor publice, iar multe spitale din țară sunt departe de standardele europene. În contextul actualei crize sanitare, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi i-a atras atenția ministrului Sănătății, Nelu Tătaru, asupra stării precare a Spitalului Municipal din Sighetu Marmăției.

„Urmare a nenumăratelor petiții legate de starea de degradare și delăsare în care se află Spitalul Municipal din Sighetu Marmăției, județul Maramureș, mă adresez și dumneavoastră în speranța că lucrurile vor lua o direcție favorabilă în ceea ce privește respectiva unitate spitalicească, care deservește o populație de 41.087 locuitori ai orașului Sighetu Marmăției și 102.830 ale comunelor arondate, reprezentând 30% din populația județului Maramureș.

Problemele cu care se confruntă Spitalul Municipal nu reprezintă o noutate, în acest sens existând sute de petiții venite din partea cetățenilor; în care sunt reflectate toate problemele cu care se confruntă personalul medical și pacienții din Sighetu Marmăției.

Nu este o noutate nici faptul că doar 2 din cele 15 clădiri sunt noi, restul pavilioanelor având o vechime de peste 100 de ani, fiind reabilitate parțial, iar clădirile prezintă un grad ridicat de degradare, având pereți, atât cei interiori, cât și cei exterior scorojiți, iar gardurile ce împrejmuesc spitalul stau să cadă, ceea ce se răsfrânge nu doar asupra pacienților.

În astfel de situații, stimate Domnule Ministru, respectuos vă rog să-mi comunicați, în scris, dacă la nivelul Ministerului Sănătății este cunoscută situația în care se regăsește Spitalul din Sighetu Marmăției, județul Maramureș? În caz afirmativ, vă rog să-mi comunicați care au fost măsurile luate pentru îmbunătățirea stării în care se regăsește spitalul?“

PROBLEMELE LOCUITORILOR DIN ZONA DELTEI DUNĂRII

Tot în cadrul activității sale parlamentare, printr-o scrisoare adresată ministrului de resort, dl Petrețchi a subliniat necesitatea revigorării ocupațiilor tradiționale, precum pescuitul, vânătoarea și creșterea animalelor, practicate de locuitorii satelor din Delta Dunării, unde există o importantă comunitate de ucraineni, pentru a contribui la creșterea nivelului de trai al localnicilor.

„Din nefericire, aceste ocupații tradiționale sunt din ce în ce mai slab reprezentate, fiind puse în pericol de importul de pește, în condițiile în care există mii de hectare de amenajări piscicole, lipsa hranei, care a transformat animalele sălbatice nocturne în animale diurne, lipsa pășunilor; toate aceste, combinate cu seceta din acest an, îngrădesc dreptul locuitorilor zonei la un trai decent.

(Continuare în pagina a 3 -a)

(Urmare din pagina a 2-a)

De-a lungul anilor, au avut loc o serie de dezbateri tematice pe această speță, în cadrul cărora am prezentat, inclusiv prin memorii și scrisori deschise, autorităților locale și centrale, toate aceste probleme cu care se confruntă locuitorii Deltei Dunării, unde conviețuiește și o comunitate importantă de etnici ucraineni, însă, în loc să fie găsite soluții, de peste trei ani, respectivele probleme „se tot analizează”!

Cunoscând larga dumneavoastră implicare și viziune, față de cele mai sus prezentate, stimate Domnule Ministru, vă rog să-mi comunicați în scris dacă Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Locale are pregătite măsuri concrete privind problemele locuitorilor Deltei Dunării mai sus prezentate? “

LIPSA TRANSPORTULUI ÎN SATELE IZOLATE DIN DELTA DUNĂRII

În același timp, deputatul a atras atenția ministrului de resort asupra problemelor transportului în satele izolate din Delta Dunării, inclusiv privind dotarea școlilor cu microbuze școlare pentru elevii din zonele defavorizate și crearea în Deltă a unei rețele de transport multimodal.

„Pe lângă faptul că transportul este deficitar, acesta este și foarte scump, ceea ce face ca mulți oameni să rămână izolați în localitățile lipsite de infrastructură rutieră și de rețea de transport.

Cu siguranță, Domnule Ministru, cunoașteți satele Deltei, de-a lungul cărora pietrișul drumurilor a devenit nisip, accesul efectuându-se doar cu mașinile de teren achiziționate de către localnici.

Din cauza acestei situații au de suferit nu doar turiștii sau locuitorii zonelor, ci și cei mici, mulți dintre ei fiind nevoiți să aștepte ore în șir, după terminarea orelor, pentru a fi transferați de la unitatea școlară la localitatea de domiciliu, motiv pentru care un număr mare dintre aceștia preferă să nu mai continue studiile, să o abandoneze, periclitându-și viitorul.

Față de cele arătate mai sus, stimate Domnule Ministru, vă rog să-mi comunicați în scris următoarele:

1. Dacă Ministerul condus de Domnia Voastră are prevăzut un plan de măsuri ce vor fi luate pentru a facilita transportul în zona Deltei Dunării?

2. Dacă Ministerul Transporturilor susține, în continuare, proiectul privind dotarea școlilor cu microbuze școlare pentru elevii din zonele defavorizate?

3. Care este poziția Ministerului Transporturilor privind crearea în Delta Dunării a unei rețele de transport multimodal? “

NECESITATEA CONTINUĂRII UNITĂȚII ÎNRE NAȚIUNI

Tot în această perioadă, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi a subliniat de la tribuna Camerei Deputaților necesitatea consolidării unității între națiuni, mai ales în contextul pandemiei generate de COVID-19. Redăm un fragment din declarația politică rostită în Parlament:

„O ramură a garantării continuării respectivei unității o reprezintă recunoașterea identității etnice, ceea ce a format, de-a lungul timpului, o gândire europeană, întemeiată pe aplicarea drepturilor omului și recunoașterea

minorităților naționale, o gândire care este îmbrățișată, în zilele noastre, de tot mai multe state ale lumii.

Sloganul „unitate în diversitate” este edificator pentru filosofia abordată, prin apariția unei identități comune, acceptate conștient și motivate politic de toate părțile constituente privind asumarea identității europene.

Aproape că suntem siguri că, aici, nu există pericole, însă, din nefericire, chiar și aici găsim numeroase amenințări curente îndreptate împotriva multiculturalismului.

Neacordând atenția cuvenită acestui aspect important, inclusiv în această perioadă de distanțare socială, putem să ne trezim cu ascensiunea unor ideologii cu scopuri primejdioase de mult uitate, care, tocmai acum, caută noi metode de dezbinare, prin politici populiste sau atacuri individuale.

Momentan, asemenea provocări sunt restrânse ca număr și reduse ca intensitate, însă tratându-le cu lejeritate acestea pot avansa, sfidând adevărul, istoria sau însăși gândirea proeuropeană”.

SITUAȚIA SRR DUPĂ STAREA DE URGENȚĂ

În timpul stării de urgență provocate de SARS-CoV2, radioul public a dovedit, din nou, dacă mai era cazul, faptul că reprezintă una dintre puținele surse sigure de informare pentru cetățenii români din țară și din străinătate, care a combătut cu succes abundența de știri false, înregistrând audiențe zilnice de peste 4 milioane de oameni. Din nefericire, cu toate că există soluții pentru rezolvarea problemelor financiare cu care se confruntă SRR, aplicarea acestora se tot amână, ceea ce generează neliniște și nesiguranță pentru populație și angajații radioului public. Fiind la curent cu problemele cu care se confruntă Radio România, în calitate sa de secretar al Comisiei pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă din Cadrul Camerei Deputaților, deputatul UUR i-a adresat o întrebare scrisă Președintelui Director General al Societății Române de Radiodifuziune, Georgică Severin, din care redăm câteva pasaje:

„O astfel de problemă, care se repetă la începutul ultimului trimestru al fiecărui an, este legată de achitarea obligațiilor către SNR, ceea ce amenință emisiile Societății Române de Radiodifuziune.

Nu vreau să reamintesc situațiile delicate de anul trecut, când Consiliul de Administrație al SRR a somat conducerea acesteia să solicite fonduri din fondul de rezervă pus la dispoziția Guvernului pentru achitarea datoriilor către SNR sau propunerea de anul acesta, când în plină stare de urgență, a fost înaintată CA propunerea de tăiere a emisiilor pe unde scurte și medii, cu toate că aceeași propunere a fost respinsă de trei ori!

Pentru a nu se repeta situația din anii trecuți, stimate Domnule Președinte Director General, vă rog să-mi comunicați următoarele: Ce măsuri au fost adoptate până în prezent privind optimizarea cheltuielilor SRR? Dacă SRR a realizat demersurile necesare pentru rectificarea pozitivă a bugetului SRR pe anul 2020, chiar în condițiile extreme ale presiunilor bugetare produse de pandemie, fiind cunoscut faptul că Radio România rămâne cel mai credibil mijloc de comunicare în masă, fiind printre puținele media care prezintă rapid și nedeformat informațiile puse la dispoziție de autorități? Care este stadiul decontării cheltu-

ielilor impuse de pandemie (dezinfecțant, alcool sanitar, măști, mănuși de unică folosință, săpun antibacterian, termometre, termoscannere, articole și substanțe pentru curățenie etc.)? În opinia dumneavoastră, o nouă renegociere cu SNR privind scăderea tarifelor, păstrând aceleași servicii asigurate, reprezintă o soluție viabilă? Există proiecte clare pentru dezvoltarea de noi activități SRR și pentru modernizare tehnică? “

CULTURA, ELEMENT DE SPRIJIN ÎN VREMURI TULBURI

„Când vorbim despre cultură, nu trebuie să ne referim doar la valorile materiale și spirituale pe care le dobândim de la semenii noștri și prin care ne creăm o imagine asupra trecutului, ci trebuie să vedem cultura și ca pe un element prin care sunt transmise noilor generații anumite modele comportamentale însușite de-a lungul timpului”, a subliniat Nicolae Miroslov Petrețchi într-o declarație susținută la Camera Deputaților, cu ocazia împlinirii a 131 de ani de la trecerea la cele veșnice a poetului național Mihai Eminescu.

„În calitate de secretar al Comisiei pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă, am putut să observ faptul că, în ultima perioadă, nu s-a pus un mare accent pe cultură ca element care poate să ne ajute să rămânem uniți în pofida crizei în care ne aflăm.

În contextul actual, educația tinerelor generații a fost limitată în mediul online și s-a axat, în mare parte, pe latura informațională mai degrabă în defavoarea celei culturale. Acest lucru, corelat cu lipsa evenimentelor culturale din ultima perioadă, duce la un deficit cultural care poate să-și lase amprenta atât asupra educației tinerilor, cât și asupra unității.

În acest sens, este de datoria fiecăruia dintre noi, ca în astfel de momente să readucem cultura în mijlocul societății, prin toate mijloacele posibile, luând în considerare și măsurile de distanțare socială menite să ne protejeze.

Apele la cultură, este cu atât mai important în această perioadă, încât luni, 15 iunie, s-au împlinit 131 de ani de la trecerea în neființă a marelui poet național, Mihai Eminescu. O zi cu o mare încărcătură spirituală, în care toți cei care simt românește, au luat o pauză de la grijile cotidiene și s-au gândit pentru o clipă la Eminescu sau au citit o operă a marelui geniu, fiind, încă odată, mândri că sunt cetățeni români.

Comunitatea ucraineană din România îl omagiază pe Mihai Eminescu, clasându-l pe același pedestal cu marele poet ucrainean Taras Șevcenko.

Ambii poeți au descris cu cea mai mare exactitate trăirile popoarelor pe care le reprezentau, iar măreția operelor acestora dăinuie și astăzi, arătând caracterul de geniu al celor două mari personalități culturale. Așadar, stimați colegi, vremurile tulburi prin care trecem ne obligă să găsim elemente de care să ne agățăm pentru a izbândi, iar cultura poate să fie exact lucrul de care avem nevoie.

Acum este momentul în care trebuie să ne protejăm cultura, să o promovăm și să o înțelegem”.

Tot în iunie, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi i-a semnalat ministrului Educației Naționale, Monica Anisie, o serie de probleme de natură să afecteze derularea în condiții optime a procesului de învățământ.

Observator

Comunicat

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

În contextul continuării aplicării măsurilor specifice stării de alertă ca urmare a pandemiei provocate de (COVID-19) și în scopul combaterii epidemiei acestui virus, conducerea Uniunii Ucrainenilor din România a hotărât desfășurarea în sistem combinat, prezență fizică (pentru membrii Radei din București și câțiva membri din provincie) și de teleconferință (pentru membrii mai expuși la îmbolnăvire), în ziua de 23 iunie 2020, a ședinței de lucru a Consiliului UUR, ocazie cu care s-au analizat problemele de pe ordinea de zi (în total 10 puncte).

În prima parte a lucrărilor, compartimentele resurse umane și contabilitate, au fost analizate din punctul de vedere al situației financiar-contabile și celei a cheltuielilor efectuate pentru funcționarea sediului central și a sediilor filialelor, personal, presă și carte, activități culturale, ședințe și întruniri ale Consiliului, comisiilor și comitetelor filialelor și pentru investiții.

În continuarea lucrărilor a fost prezentată situația cotizațiilor UUR, precum și cea a membrilor UUR pe filiale în urma actualizării situației acestora și a documentelor primite până în prezent la sediul central al UUR din partea filialelor din teritoriu.

Totodată, a fost prezentat un număr de 44 de devize estimative și referate de necesitate pentru activitățile care urmează a se desfășura în luna iulie, cu o participare fizică de persoane redusă, dar cu impact major prin postarea acestora în

sistem online, majoritatea fiind propuse și organizate de filiala București și de Comisia de cultură, precum și de filiala Iași.

Referatele de necesitate au fost aprobate în totalitate, cu unele precizări pentru acele cheltuieli unde se impune respectarea reglementărilor în vigoare privind ofertele, contractele și avizele ce trebuie obținute în perioada imediat următoare. Referatele de necesitate, în principal, s-au referit la alocarea unor sume de bani pentru cheltuieli gospodărești, achiziția unor produse (componente) electronice și de IT pentru filiale, a unor obiecte de mobilier, materiale sportive, costume și instrumente muzicale, autoturisme, materiale consumabile, efectuarea unor reparații la sedii (clădiri, anexe) și la autoturismele din dotare, asigurarea unor servicii de specialitate pe linia PSI și a protecției muncii (întocmirea documentelor PRAM și de evaluare riscuri la securitatea fizică), evaluări ale unor sedii, încheierea unor contracte de colaborare și prestări servicii, care se înscriu în limitele fondurilor existente ale bugetului aprobat și ale legislației în vigoare.

În cadrul ședinței, președinții filialelor au prezentat informări privind investițiile la nivelul filialelor (organizațiilor), care se referă la unele achiziții pentru organizațiile locale și județene ale UUR.

În urma analizei demersurilor întreprinse de către UUR privind sprijinirea administrațiilor publice locale, instituțiilor de învățământ și spi-

taleur județene în vederea diminuării răspândirii COVID-19, s-a constatat faptul că președinții organizațiilor au continuat să acorde sprijin organelor locale.

S-au făcut recomandări pentru perioada următoare, în sensul implicării în mai mare măsură a organizațiilor de tineret în distribuirea materialelor sanitare: măști, mănuși, dezinfectant, precum și alimente, cu respectarea tuturor măsurilor recomandate de autoritățile statului pentru combaterea COVID-19.

De asemenea, s-a propus ca filialele să se implice în continuare în strângerea de fonduri și de alte bunuri pentru a putea sprijini școlile în care se studiază limba ucraineană și persoanele defavorizate afectate de pandemie și de inundațiile din ultima perioadă.

În cadrul acestui punct al ordinii de zi, președinții filialelor Maramureș, Suceava și Timiș au prezentat scurte informări referitoare la greutățile întâmpinate de către elevii de etnie ucraineană, la sesiunea de admitere la liceu din acest an, fiind nevoiți să dea un examen în plus (test de limbă), situație considerată ca discriminatorie pentru ei.

Potrivit bunelor practici statornicite în activitatea conducerii UUR, dl Nicolae Miroslav Petrețchi a prezentat activitățile desfășurate în calitate de deputat în perioada de la ultima ședință de lucru a Consiliului și până în prezent. Problemele în detaliu vor fi prezentate într-un material separat care va fi publicat în periodicele UUR.

La finalul lucrărilor ședinței, au fost discutate și rezolvate diferite probleme organizatorice.

În încheierea lucrărilor ședinței, Consiliul a adoptat hotărâri și decizii pentru fiecare dintre măsurile analizate.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc în luna iulie 2020, la o dată ce va fi comunicată în timp util filialelor.

*Material realizat de Victor HRIHORCIUC,
vicepreședinte UUR*

Alegeri locale la Soca – Timiș

În data de 3 iunie 2020, a avut loc deplasarea liderilor filialei în localitatea Soca din județul Timiș pentru alegeri locale UUR la cererea expresă a comunității de ucraineni. La aceste alegeri, au participat domnul președinte UUR – filiala Timiș, Gheorghe Hleba, prim-vicepreședintele Vasile Drozd și secretarul tehnic Liliana Țimbota.

Ajunși la Soca cei trei lideri au fost întâmpinați de preotul localității, dl Cristian Ardelean, și de un grup de ucraineni care le-a urat cu multă căldură „Bun venit”. Surpriza de care au avut parte a fost că toți au purtat măști, deci s-au conformat regulilor de protecție și de distanțare în această perioadă. Ședința a început în prezența celor 16 delegați, reprezentanți ai celor 200 de ucraineni.

Aici au găsit o comună îngrijită, Școala cu clasele I-IV și Grădinița, clădire mare, frumoasă recent construită.

În ceea ce privește desfășurarea evenimentului, în sală, s-a păstrat distanțarea impusă, conform regulilor. Discuțiile ce au avut loc au fost fructuoase.

Comunitatea a rugat să se facă demersurile către Primăria comunei pentru a cere un contract

de comod, a spațiului în care își desfășoară activitatea organizația, repararea drumului comunal, instalarea unei plăcuțe bilingve la intrarea și ieșirea din localitate, transportul comun până în oraș și a unui coregraf pentru pregătirea numeroșilor copii din localitate.

În urma propunerilor, a fost ales noul birou al Organizației locale UUR Soca, după cum urmează: președinte – Roșuș Gheorghe, vicepreședinte – Bura Dorel, secretar – Martiniuc Ileana, membrii: Bejera Ioan și Bileac Vasile.

Atmosfera a fost plăcută, oameni serioși, responsabili, harnici, modești și frumoși în această minunată localitate. Și, pentru că a fost zi de sărbătoare, și anume ziua Sfinților Constantin și Elena pe stil vechi, delegația din Timișoara a fost invitată, de preotul comunei, la o prăjitură și la un pahar de suc, deoarece soția și fiica dânsului poartă numele Sfânta Elena.

Comitetul UUR-Timiș le urează multă sănătate și „La mulți ani” sărbătorilor!

*Cornelia BENZAR,
UUR-TIMIȘ*

Cronica UUR

Filiala Satu Mare a UUR a marcat joi, 21 mai, online, evenimentul intitulat „Ziua cămășii ucrainene”, ajuns la a patra ediție, care a reunit aproximativ 100 de persoane din România și Ucraina și s-a bucurat de un mare succes.

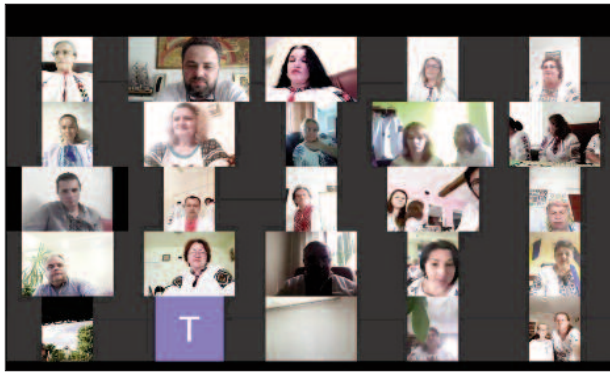
„Știm cu toții că această zi este importantă în viața fiecărui ucrainean, oriunde s-ar afla acesta. Ucrainenii din România știu să păstreze și să transmită obiceiurile, cultura, limba și portul popular. Cămașa tradițională ucraineană este simbolul unității, este legătura dintre generații. Vă îndemn să iubiți cămașa tradițională și să transmiteți această iubire tinerei generații. Aceasta fac și eu cu fiul meu și vă îndemn să faceți la fel. Vă mulțumesc pentru că susțineți ucrainenii din România și limba ucraineană și că iubiți cămașa ucraineană”, a declarat, la deschiderea evenimentului, președintele UUR, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi.

Președintele filialei Satu Mare, Irina-Liuba Horvat, a spus că principalul scop al acestei sărbători constă în păstrarea valorilor ucrainene și promovarea acestora în rândul tinerilor și a populației, în general. Sărbătoarea invită pe fiecare cetățean să îmbrace cămașa tradițională la locul de muncă sau la școală, ea fiind cartea de vizită a fiecărui om.

Primarul comunei Tarna Mare, județul Satu Mare, Monica Sobius, a transmis felicitări ucrainenilor din România, dar și ucrainenilor de pretutindeni cu prilejul „Zilei cămășii ucrainene” și a remarcat buna colaborare româno-ucraineană la nivel local.

În cadrul evenimentului, au fost prezentate două filme despre ia ucraineană, realizate în condițiile actuale. Primul film este intitulat „Ziua cămășii ucrainene” în care se prezintă importanța acestei zile și rolul cămășii tradiționale ucrainene, iar al doilea film este denumit „Ziua cămășii ne unește”, în care educatoarea Adriana Bejera Horvat și copii ucraineni de la grădinița și școala din comuna Micula prezintă urări și desene dedicate „Zilei cămășii tradiționale ucrainene”.

Un alt moment emoționant a fost prezentarea înregistrărilor, când două cămăși ucrainene sunt dăruite copiilor Ionuț Hanțig și Samira Szenuka din Micula pentru contribuția lor deosebită la promovarea culturii ucrainene.

Amintim că primele trei ediții ale „Zilei cămășii ucrainene” au fost organizate la Tarna Mare, județul Satu Mare, ocazie cu care oaspeții din Ucraina dăruiau comunității ucrainene un tort sub formă de cămașă. Anul acesta momentul a fost marcat tot online, dna Janna Mykytiuk, primarul comunei Vyleatyno, raionul Chust i-a felicitat pe participanții la eveniment și a prezentat tortul făcut cu această ocazie, iar grupurile folclorice „Veleatynski molodycyk” și „Berehynia” au prezentat un frumos program de cântece ucrainene dedicate Zilei cămășii ucrainene.

La ediția din acest an a „Zilei cămășii ucrainene”, a participat și directorul Muzeului de Arhitectură și Civilizație Populară din Ujhorod, Vasyl Koțan, care a făcut o prezentare detaliată a costumelor tradiționale ucrainene din diferite regiuni ale Trancarpatiei, Ucraina.

În cadrul sărbătorii „Zilei cămășii ucrainene”, participanții au avut ocazia de a-și prezenta propriul costum tradițional și de a împărtăși amintiri

legate de cămașa ucraineană.

La sărbătorirea online a „Zilei cămășii ucrainene”, au participat: președintele UUR, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, membrii Consiliului (Radei) UUR, departamentului administrativ al UUR, comitetului filialei Satu Mare, organizațiilor locale din Micula, Satu Mare, Tarna Mare, Păulian, Botiz, Moftinu Mic, Terebești, Rătești, Satu Mic, primarul comunei Tarna Mare, dna Monica Sobius, membrii simpatizanți ai filialei sătmărene, copiii de la grădinița și școala din comuna Micula. Din Ucraina au participat: primarul comunei Vyleatyno, raionul Chust, Janna Mykytiuk, împreună cu grupurile folclorice „Veleatynski molodycyk” și „Berehynia”, precum și directorul Muzeului de Arhitectură și Civilizație Populară din Ujhorod, Vasyl Koțan.

Marți, 26 mai 2020, la București, a avut loc ceremonia de depunere de coroane de flori la bustul Marelui Cobzar, situat în parcul Herăstrău.

La ceremonie, au participat președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România, Mihai Traista, și ambasadorul Ucrainei în România, Oleksandr Bankov.

Evenimentul a avut loc în contextul marcării a 206 ani de la nașterea poetului ucrainean Taras Șevcenko, precum și a 156 de ani de la reînhumarea Marelui Cobzar, în mai 1861, pe colina Cernecea (Colina lui Taras) în apropierea orașului Kaniv.

Cu această ocazie, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi a acordat un interviu Televiziunii Române, în care a evidențiat importanța lui Taras Șevcenko pentru cultura ucraineană. Opera poetului național ucrainean rămâne un reper important pentru ucrainenii din întreaga lume, a subliniat președintele Uniunii Ucrainenilor din România.

Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România a pregătit un nou eveniment online pentru copii, numit «Tezaur literar». În fiecare vineri, când vizitați pagina noastră, veți găsi un videoclip nou cu citirea unei povești sau a unei poezii. Sperăm că prin deschiderea acestui tezaur cât mai des, vom ajuta la îmbogățirea universului lăuntric al copiilor noștri!

Joi și vineri, 28-29 mai 2020, o delegație a Uniunii Ucrainenilor din România, condusă de președintele UUR, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, a distribuit materiale sanitare tuturor școlilor în care se studiază limba ucraineană, din județele Maramureș și Satu Mare.

De aceste materiale sanitare vor beneficia, în special, elevii din clasele terminale, a VIII-a și a XII-a, care vor susține examenele naționale: capacitatea și bacalaureatul, precum și cadrele didactice și personalul administrativ în vederea prevenirii îmbolnăvirilor cu noul coronavirus.

Pe lângă calculatoarele și tabletele donate până acum, UUR a dăruit încă un calculator Școlii Gimnaziale din satul Crasna Vișeuului din jude-

țul Maramureș, unde elevii studiază limba ucraineană.

Astfel de campanii vor continua și în alte județe, la școlile în care se predă limba maternă ucraineană. De asemenea, UUR va asigura transportul pentru elevii din clasele terminale care vor participa la susținerea examenelor naționale, acolo unde se va solicita acest lucru.

De la începutul epidemiei coronavirus, UUR sprijină autoritățile centrale și locale, instituțiile de învățământ și spitalele județene în vederea limitării răspândirii COVID-19.

Vineri, 29 mai 2020, președintele UUR, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, împreună cu președintele filialei Maramureș a UUR, Miroslov Petrețchi, au efectuat o vizită la sediul Liceului Pedagogic Ucrainean „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației, județul Maramureș, unde au avut o întâlnire de lucru cu directorul liceului, Vasile Cureleac.

În cadrul acestei întâlniri, au fost acordate 15 burse școlare elevilor claselor a IX-a A și a IX-a B pentru ultimele două luni ale anului școlar 2019-2020. Din partea UUR, președintele filialei Maramureș a înmănat 10 burse școlare în valoare de 4.000 de lei din banii donați de membrii Consiliului UUR. La rândul său, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi a acordat din venituri proprii cinci burse școlare în valoare de 2.000 de lei, pe care le oferă lunar. Suma totală de 6.000 de lei va fi repartizată unui număr de 15 elevi, desemnați de către diriginții claselor.

Din totalul de 14 burse aprobate de către Consiliul UUR, din venituri proprii, pentru elevii care studiază limba ucraineană, 2 burse vor ajunge la elevii de la Colegiul Național „Iulia Hasdeu” din Lugoj, județul Timiș și alte 2 burse la elevii de la Colegiul Național „Lațcu Vodă” din Siret, județul Suceava, în prima săptămână a lunii iunie.

Amintim că unul dintre principalele scopuri ale UUR este susținerea învățământului în limba maternă ucraineană. Astfel, UUR desfășoară cursuri tematice pentru copii și tineri, organizează consfătuirile cadrelor didactice pentru învățământul ucrainean din România, se implică în organizarea și desfășurarea olimpiadelor de limba și literatura ucraineană, colaborează cu instituții de învățământ din România și din străinătate.

De Ziua Internațională a Copilului, pe care toată lumea o sărbătorește la 1 iunie, filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România a pregătit o surpriză deosebită pentru cei mici – o ediție specială a „Tezaurului literar”.

(Continuare în pagina a 6-a)

Cronica UUR

(Urmare din pagina a 5-a)

Copiii au descoperit aventura unui băiat, care, aflând despre existența Declarației Drepturilor Copilului, a decis că poate face tot ce-și dorește. Micii spectatori au aflat cum s-a terminat povestea „O descoperire neașteptată” de Ludmila Doroș, urmărind „Tezaurul literar”.

La sfârșitul ediției speciale de 1 Iunie, copiii au fost răsfățați cu un film de desene animate ucrainean „Despre toată lumea de pe Pământ”, care subliniază importanța tuturor viețuitorilor, oricât de mici ar fi acestea.

Filiala București a UUR a sărbătorit Ziua Internațională a Copilului, la 4 iunie 2020. Acțiunea culturală a fost transmisă în direct pe pagina de Facebook a organizației. La eveniment au participat jurnaliștii Terezia Șendroi, Ștefania Pietreanu, Mihai Traista și, prin telefon, dna Ludmila Doroș.

Cei prezenți au vorbit despre literatura pentru copii și au citit povestiri și poezii pentru copii. Evenimentul s-a încheiat cu un recital de muzică pentru copii susținut de cantautorul Dan Vasilescu.

Comitetul Comisiei pentru probleme de cultură a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, la 6 iunie 2020, o acțiune culturală dedicată împlinirii a 70 de ani de la nașterea unuia dintre cei mai importanți scriitori ucraineni din România – Mykola Korsiuk (Nicolae Carsiuc).

La eveniment, au participat scriitorii și jurnaliștii Mihai Mihailiuc, Corneliu Irod, Irina Covaci, Teraza Șendroi, Mihai Hafia Traista, criticul literar Ioan Dan Marta, actorii Magda Băcescu și Ștefan Apostol, membrii comitetului Organizației UUR București și membrii organizației.

În cadrul evenimentului, au fost prezentate comunicări legate de viața și opera scriitorului și s-au citit fragmente din opera sa.

Mykola Korsiuk s-a născut la 30 martie 1950 în satul maramureșean Lunca la Tisa. După absolvirea școlii elementare din localitatea natală, a urmat cursurile secției ucrainene a Liceului din Sighetu Marmației, iar apoi a absolvit Facultatea de Filologie din cadrul Universității București, und, mai târziu, a funcționat ca lector de literatură ucraineană.

După absolvirea facultății, Mykola Korsiuk a devenit redactor la Editura Kriterion, unde a desfășurat o prodigioasă activitate editorială și a inițiat seria „Mica bibliotecă”, adresată elevilor, în care au apărut operele clasice ale literaturii ucrainene.

Începând cu anul 1971, publică unele scrieri în ziarul ucrainean „Veac nou”, precum și în volumele colective „Ecouri solare” și „Primăverile noastre”, debutează editorial în 1972 cu volumul „Urmașii soarelui”, iar în 1973, publică culegerea de povestiri „Răspântii”, distinsă cu Premiul de debut al Uniunii Scriitorilor din România.

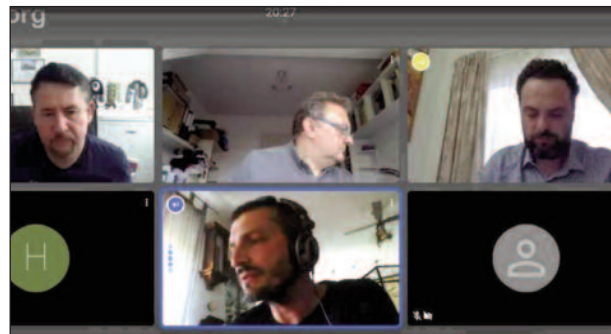
Au urmat volumele de poezie și proză: „Porțile” (1975), „Subiect pentru o nuvelă” (1977), „Monologul copacului” (1980), „Durerea altora” (1985), „Monologul”, poezii alese (2003), „Oul miracol” (2005), „Nici Dumnezeu, nici oamenii” (2008), volum de proză, pentru care i s-a conferit Premiul Uniunii Scriitorilor din România.

Mykola Korsiuk este, de asemenea, autorul volumului de versuri pentru copii „Cartea Iepurașului” (2009). Mai multe creații ale sale au fost traduse în limbile română, germană și maghiară. Mykola Korsiuk este membru al Uniunii Scriitorilor din România, al Uniunii Naționale a Scriitorilor din Ucraina, precum și membru al PEN-Clubului ucrainean.

Luni, 15 iunie 2020, președintele Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), deputatul Nicolae Miroslav Petrețchi, a participat la a patra

ședință online a Consiliului de Conducere al Congresului European al Ucrainenilor (CEU), în cadrul căreia a fost analizată activitatea organizației din ultima perioadă. Ședința a fost convocată și condusă de către președintele Congresului European al Ucrainenilor, Bogdan Rajčinec.

În cadrul ședinței, au fost prezentate informații despre activitatea Grupului de lucru al Congresului Mondial al Ucrainenilor (CMU) pentru migrație. Au fost propuși să participe la activitatea acestui grup membrii conducerii CEU din Polonia și Cehia. A fost anunțată organizarea unui eveniment online cu tema „Activismul ucrainean în Europa”, organizat de Institutul Internațional

de Educație, Cultură și Relații cu Diaspora (MIOK) al Universității Politehnice din Lviv în colaborare cu Congresul European al Ucrainenilor. De asemenea, s-a hotărât ca președintele UUR să reprezinte CEU la webinarul „Ce fel de politici de migrație necesită ucrainenii?”, desfășurat de organizația internațională neguvernamentală „Ucraina-2050”.

La propunerea domnului Nicolae Miroslav Petrețchi, Congresul European al Ucrainenilor planifică organizarea unui webinar cu tema „Probleme actuale ale comunităților ucrainene din Europa”, cu participarea membrilor organizației europene și a altor invitați, în cadrul căruia vor fi analizate problemele cu care se confruntă ucrainenii și organizațiile ucrainene din Europa, cum ar fi: migrația, dezvoltarea economică, socială, culturală, religioasă, găsirea de soluții pe termen scurt, mediu și lung, în colaborare cu instituțiile statelor, cu ambasadele și alte organizații europene.

FII STUDENTUL NOSTRU!

ADMITERE PE BAZĂ DE DOSAR

LA FACULTATEA DE LITERE - UNIV. BABEȘ-BOLYAI, CLUJ-NAPOCA

Limba și literatura UCRAINEANĂ

Studiarea limbii **ucrainene** se face atât la nivel **începător** (de la „zero”), cât și la nivel **avansat**.

UCRAINEANA poate fi studiată împreună cu **ROMÂNĂ** sau **MAGHIARA** sau o limbă modernă: **ENGLEZĂ, FRANCEZĂ, GERMANĂ, ITALIANĂ, SPANIOLĂ, RUȘĂ, NORVEGIANĂ, FINLANDEZĂ, JAPONEZĂ, CHINEZĂ, COREEANĂ, EBRAICĂ** sau **LATINA** sau **GREACA VECHE**

Facultatea de Litere organizează **concurs de admitere pe baza DOSARULUI** pentru anul universitar **2020-2021**:

Criteriul 1: media de la examenul de bacalaureat – (50% din media de admitere)

Criteriul 2: media anilor de studiu din liceu – (50% din media de admitere)

ÎNSCRIERILE SE FAC ÎN 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 iulie 2020.

Pentru mai multe detalii, consultați pagina de site a Facultății de Litere la **Regulamentul admiterii (licență): lett.ubbcluj.ro** (sau persoana de contact: Conf. univ. dr. Herbil Ioan, nr. tel. 0745325755)

La finalizarea studiilor, absolvenții vor fi licențiați în **2 limbi**: în **ucraineană** și în **una din limbile** pe care și-o vor alege din oferta educațională a facultății. Totodată, vor fi **traducători autorizați** în ambele limbi.

OPORTUNITĂȚI de angajare: companii multinaționale și naționale, diplomație, poliția de frontieră, birouri de traduceri, învățământ, radio și tv, edituri etc.

ACTIVITATEA UUR MARAMUREȘ

Filiala Maramureș a UUR, cea mai numeroasă din țară din punctul de vedere al populației de etnie ucraineană și al numărului membrilor UUR, se confruntă cu nenumărate probleme care trebuie rezolvate.

O să amintesc, pe scurt, câteva din activitățile și acțiunile filialei, fiind convins că majoritatea ar necesita o mai amplă prezentare, la unele o să revin cu articole mai detaliate în funcție de importanța lor și impactul pentru toți ucrainenii și nu numai.

Investiții, dotări, probleme administrative și gospodărești

– au fost construite cele două scene fixe în aer liber de la sediile organizațiilor locale UUR Poienile de sub Munte și Rona de Sus, prevăzute cu spații (cabine) pentru pregătirea artiștilor, schimbarea costumației etc., amplasate foarte bine. Din cauza timpului nefavorabil, a ploilor zilnice din ultima perioadă, nu au fost finalizate lucrările, urmând ca în cel mai scurt timp să fie rezolvate toate problemele și să se facă recepția lucrărilor, inaugurarea lor, organizând activități frumoase și folositoare care să demonstreze necesitatea și importanța investițiilor;

– au fost finalizate lucrările la sediul UUR Rona de Sus, terenul de sport, grupul sanitar cu patru cabine și pavajul curții. La recepția lucrărilor s-a constatat că toate cele prevăzute au fost executate conform devizelor și contractelor, la termen și de bună calitate;

– a fost renovat sediul filialei județene UUR Maramureș din Sighetu Marmăției, mici reparații, zugrăveli, igienizări, rearanjarea cărților și ziarelor de la bibliotecă etc.;

– au fost dotate sediile UUR din Sighetu Marmăției, Repedea, Poienile de sub Munte cu mobilier (dulapuri, rafturi, mese etc.);

– sediile din Poienile de sub Munte, Repedea și Rona de Sus au fost dotate cu telefon, fax, copiator, imprimantă, acces la internet;

– toate sediile UUR au fost dotate cu stingătoare conform normelor actuale privind PSI;

– au fost achiziționate instrumente muzicale pentru organizația locală UUR Valea Vișeuului (acordeon, viori etc.), plase pentru porțile de fotbal, mingi etc.;

– au fost achiziționate mese de tenis pentru sediile din Poienile de sub Munte, Repedea, Rona de Sus;

– la solicitarea organizațiilor locale UUR, au fost distribuite cărți pentru premiile elevilor la școlile din Remeți, Rona de Sus, Ruscova, Valea Vișeuului. La școala din Remeți au fost premiați cu cărți din partea UUR toți elevii din clasa a VIII-a care au studiat limba ucraineană și s-au implicat în promovarea ucrainismului, participând la activitățile organizate de UUR, reprezentând cu cinste școala, comuna și UUR la nivel local, județean și național;

– a fost discutată și aprobată problema achiziționării spațiilor pentru sediile organizațiilor locale UUR (cumpărări de clădiri sau terenuri, chirii etc.), fiind în curs de rezolvare la Lunca la Tisa, Ruscova. La Bocicoiul Mare, a fost aprobată închirierea unui spațiu, iar la Remeți a fost aprobată în ședința Consiliului Local închirierea

unui spațiu de la Primăria Remeți, urmând să se încheie contractul. S-au purtat discuții și s-au făcut primii pași în rezolvarea acestor probleme la organizațiile locale Bistra, Crăciunești și Valea Vișeuului;

– au fost discutate și s-a aprobat dotarea ansamblurilor artistice cu noi costumații (costume populare, cojoace, cizme etc.).

Sprijinirea administrațiilor locale și instituțiilor de învățământ în vederea diminuării răspândirii COVID-19

Se cunoaște faptul că UUR la toate nivelurile (central, județean și local) a avut în permanență în vedere acest aspect foarte important și delicat, în acest sens, s-au făcut donații în această privință, UUR Maramureș oferind cea mai mare sumă; au fost popularizate problemele privind starea de

alertă, restricții, măsuri la toate organizațiile locale UUR, au fost ajutați locuitorii prin oferirea modelelor de declarații, completarea lor și informarea acestora.

În data de 28 mai 2020, reprezentanții UUR, dl Nicolae Miroslav Petrețchi, președintele UUR și deputat în Parlamentul României, dl Vasile Pasenciuc, prim-vicepreședinte al UUR, dl Miroslav Petrețchi, președinte al UUR Maramureș și dl Ciprian Luscan, consilierul domnului deputat, au distribuit măști, dezinfectanți și mănuși la școlile din Remeți, Crăciunești, Rona de Sus, Valea Vișeuului, Crasna, Ruscova, Repedea și Poienile de sub Munte și s-au purtat discuții cu directorii unităților de învățământ cu privire la problemele cu care se confruntă și găsirea soluțiilor pentru rezolvarea lor. Cu această ocazie, am avut o întâlnire cu Administrația Locală din Poienile de sub Munte, reprezentată de dl primar Ștefan Oancea, dl viceprimar Ștefan Chimșac și dl consilier Mihai Cin, directorul Liceului Tehnologic Poienile de sub Munte. Au fost prezentate problemele cu care se confruntă Administrația Locală, menționând buna colaborare și sprijinul reciproc între Primăria Poienile de sub Munte și UUR, deși la nivelul relațiilor cu Organizația locală a UUR ar fi necesară o mai bună înțelegere. Dl președinte UUR a asigurat, că de fiecare dată, administrația și școala pot conta pe sprijinul UUR și al lui personal.

În data de 29 mai 2020, dl Nicolae Miroslav Petrețchi, dl Vasile Pasenciuc și dl Miroslav Petrețchi au făcut o vizită la Organizația locală UUR Micula – Satu Mare pentru a aduce Școlii Micula măști, mănuși și dezinfectanți și a avea o întâlnire cu reprezentanții Administrației Locale. Au fost discutate problemele cu care se confruntă Primăria și modalitățile de rezolvare prin implicarea UUR și a dlui deputat Nicolae Miroslav Petrețchi.

Concursul de recitare a poeziei ucrainene, faza județeană

În fiecare an, în cursul lunii aprilie, are loc una dintre cele mai importante acțiuni organizate de UUR „Concursul de recitare a poeziei ucrainene”. În acest an, datorită problemelor și restricțiilor apărute din cauza COVID-19, nu s-a putut organiza concursul în comuna Rona de Sus, ca și în anii precedenți, în prezența elevilor-concurenți, a cadrelor didactice, părinților și specta-

torilor. Totuși, nu s-a putut să nu fie organizat un concurs atât de important, pe care toți îl așteaptă, se pregătesc, îl adoră și care este foarte folositor. În acest sens, comitetul UUR Maramureș a hotărât desfășurarea acestei acțiuni online, anunțând despre acest lucru toate școlile unde se studiază limba ucraineană. Ca întotdeauna, toți au privit cu seriozitate această situație, pregătind după cum se știe, câte un reprezentant de la fiecare clasă, începând cu clasa 0 până în clasa a XII-a de la fiecare școală. Deși desfășurarea în aceste condiții a concursului are unele lipsuri, putem constata desfășurarea foarte bună și frumoasă a concursului, participanții-concurenți fiind foarte bine pregătiți impresionând în mod plăcut juriul. Se poate evidenția responsabilitatea elevilor, profesorilor și a părinților în ceea ce privește pregătirea, frumusețea costumelor populare ucrainene, talentul, străduința, emoțiile, locațiile superbe care au fost alese pentru recitarea poeziilor, la școală, acasă, în curte, în livezi și pășuni, locuri minunate colorate cu specific ucrainean, frumusețea primăverii când totul învie, florile, iarba, pădurea și unde s-au făcut auzite sunetele clopoțelilor oilor care pășteau, lătratul câinilor, cântatul cocoșilor, susurul apei în pâraie s.a.m.d. Nu se pot descrie toate impresiile minunate, toți au fost superbi, am scris deja despre faptul că în fiecare an nivelul concursului de recitare a poeziei ucrainene crește și concursul din acest an a confirmat încă o dată. Felicitări tuturor celor care s-au implicat în organizarea și desfășurarea concursului, elevilor, profesorilor care i-au pregătit, directorilor, părinților și tuturor celor care au contribuit din punct de vedere tehnic (audio – video) la reușita acestei acțiuni.

Premierea elevilor participanți la Olimpiada județeană de limba și literatura ucraineană și a elevilor premiați la Concursul de recitare a poeziei ucrainene

Reprezentanții UUR, dl Nicolae Miroslav Petrețchi, președintele UUR și deputat în Parlamentul României, dl Vasile Pasenciuc, prim-vicepreședintele UUR, dl Miroslav Petrețchi, preșe-

dintele UUR Maramureș, dl Ciprian Luscan, consilierul deputatului, dl Mihai Lauruc, președintele UUR Organizația locală Sighetu Marmăției și dl Narcis Bobriuc, angajatul UUR au acordat sub formă de premii participanților la Olimpiada de limba și literatura ucraineană și Concursul de recitare a poeziei ucrainene tablete și premii în bani pentru premianții de la olimpiadă, în comunele Remeți, Crăciunești, Lunca la Tisa, Rona de Sus, Bistra, Crasna, Valea Vișeuului, Ruscova, Repedea și Poienile de sub Munte. Au fost prezenți elevii premiați, cadrele didactice care i-au pregătit, directorii școlilor și părinții. Având în vedere cerințele de învățare online, hotărârea UUR de a acorda aceste premii sub formă de tablete este foarte bună și binevenită. Nu se pot descrie în cuvinte bucuria și emoțiile copiilor care au primit aceste premii. În toate școlile, am fost foarte bine primiți, premiile s-a făcut în mod festiv, copiii au fost îmbrăcați în costume populare ucrainene specifice zonelor, fiind asigurată sonorizarea, filmarea și fotografierea profesională. Considerăm că eforturile UUR de a face lucruri frumoase, bune și folositoare pentru comunitatea ucraineană să fie apreciate.

*prof. Vasile PASENCIUC,
prim-vicepreședinte al UUR*

Crâmpieie de talent ucrainean în Bucovina

Limba maternă este pridvorul copilăriei la care ne întoarcem sau rămânem, cu credință și pioșenie.

Folosirea limbii materne îi leagă pe copii de familie. Aceasta realizează și o legătură cu tradițiile culturale importante, și cu prietenii, și cu

vecinii care vorbesc aceeași limbă. Utilizarea limbii materne reprezintă o parte importantă a învățării timpurii, de către copii, în limba pe care o vorbesc părinții cel mai bine.

Limbile sunt precum plantele. Dacă nu le îngrijești, se ofilesc. Multitudinea și diversitatea limbilor este capitalul cultural al umanității.

Scopul ar trebui să fie conservarea limbii materne, pe lângă învățarea limbii de stat a țării în care trăiești, a uneia sau chiar a mai multor limbi străine, și nu amestecarea acestora. Importantă este menținerea balanței lingvistice.

Limba maternă este cel mai puternic instrument de conservare și dezvoltare a patrimoniului tangibil și intangibil. Toate acțiunile ce promovează diseminarea limbilor materne servesc nu doar scopul încurajării diversității

lingvistice și educației multilingve, ci ajută și la dezvoltarea conștiinței tradițiilor lingvistice și culturale în întreaga lume și la inspirarea solidarității bazate pe înțelegere, toleranță și dialog.

De aceea, studiul limbii materne în școli este liantul între cunoaștere, cultură, tradiții, dezvoltare și frumos, până la urmă. Activitățile Școlii Gimnaziale „Petru Mușat” din Siret sunt realizate cu dăruire și respect față de limba maternă. Elevii sunt încântați să participe la diferite concursuri inițiate de UUR, obținând rezultate foarte bune. Astfel, curajul și respectul cresc cu fiecare premiu obținut, iar diplomele sunt apreciate atât de elevi, cât și de comunitatea didactică din școală.

Studiul limbii ucrainene la Școala Gimnazială „Petru Mușat” din Siret este realizat cu profesionalism de prof. Carpiac Mirabela, care dorește să transmită elevilor iubirea față de limba maternă.

Participarea la concursurile școlare este un prilej pentru a se remarca elevii talentați. Eleva Haureș Anamaria a obținut Premiul de Excelență la concursul „Sărbătoarea Limbii Materne”, un concurs județean organizat de Școala Gimnazială Bălcăuți în parteneriat cu UUR Suceava.

Eleva Haureș Anamaria este un crâmpiei de ta-

lent. La doar 9 ani, reușește să transmită emoție în limba ucraineană. Cântecul „Ridna maty moia”, interpretat la concursul „Sărbătoarea Limbii Materne” a impresionat juriul concursului și, astfel, a obținut Premiul de Excelență. Printre copiii iubitori de limba maternă ucraineană au mai fost remarcați la concursuri: Ștubianu Maria, clasa pregătitoare, Maidaniuc Mara, clasa pregătitoare, Nicolaeșen Cosmina, clasa a III-a, Karliciuc Nicolae, clasa a VI-a, un ucrainean desăvârșit care l-a recitat pe Șevcenko în limba lui cum nu se poate mai bine. Acești copii ucraineni, implicați alături de familie și profesori, cu aripi deschise spre cunoaștere și afirmare, ne bucură gândurile, ne inspiră și ne provoacă, ne stimulează sentimentul apartenenței de limbă și cultură într-o perfectă interculturalitate.

Dorința elevilor de a studia limba maternă ucraineană este mare, activitățile școlare sunt acele momente de relaxare și bună dispoziție în care profesorul transmite într-un mod interactiv informațiile necesare pentru ca învățăcelul să îndrăgească și să respecte limba maternă.

Otilia MAȚNER

„Călătorie culinară – descoperirea gastronomiei franceze și ucrainene”

La Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, doamnele profesoare de limba franceză și ucraineană, Maria Mirela Miculescu, respectiv, Violeta Manzur, în colaborare cu Uniunea Ucrainenilor din România – filiala Timiș, au implementat proiectul cultural educativ interdisciplinar „Călătorie culinară – descoperirea gastronomiei franceze și ucrainene”.

Inițiatorii proiectului și-au propus să creeze o punte între două culturi și civilizații diferite, pentru a-i ajuta pe elevi să descopere că indiferent de naționalitate există limbaje comune: gastronomia, muzica, literatura, sportul etc. Artele pot media dialogul între culturi.

S-au implicat douăzeci și patru de elevi din clasa a X-a E de la secția filologie ucraineană,

diriginte Sîrbu Ioan, care a realizat și fotografiile.

Scopul activității a fost cunoașterea de către elevi a câtorva aspecte de cultură și civilizație, sensibilizarea elevilor pentru studiul limbilor franceză și ucraineană, diseminarea tradițiilor gastronomice ucrainene și punerea în valoare a cunoștințelor dobândite de elevi la orele de curs.

Alte obiective ale acestui proiect au fost îmbogățirea universului de cunoaștere, dezvoltarea interesului pentru cultura și civilizația altor țări, educarea abilităților de a comunica într-o limbă străină.

Elevii au participat și realizat, sub îndrumarea profesorilor, un atelier culinar. O echipă a creat și un poster dedicat evenimentului ce a fost expus pe holul liceului. O altă echipă a prezentat cele două capitale: Kiev și Paris. De asemenea, au fost prezentate și personalități reprezentative din fiecare țară, ținute vestimentare specifice, dar mai ales particularitățile culinare ale fiecărei țări.

Activitatea s-a încheiat cu prezentarea preparatelor și degustarea lor de către elevii și participanții invitați.

Elevii de la secția filologie ucraineană, participanți la evenimentul cultural-educativ, au primit, din partea Uniunii Ucrainenilor din România, câte o tabletă cu acces la internet.

Cornelia BENZAR,
UUR Timiș

Concurs de recitare a poeziei ucrainene

Elevii ucraineni erau obișnuiți, de foarte mulți ani, să-și etaleze talentul artistic de recitare a poeziei ucrainene în cadrul Concursului de recitare a poeziei ucrainene, faza județeană, ce se desfășura, de obicei, la Organizația Locală a UUR din Lugoj. În acest an, concursul nu s-a putut desfășura în forma cunoscută, conform programului stabilit prin agenda culturală, din cauza pandemiei de COVID-19.

propune desfășurarea acestui concurs în format virtual. Cadrele didactice, având deja o oarecare experiență cu desfășurarea activităților didactice online, au acceptat această provocare, au luat propunerea în serios, au identificat elevii doritori de a participa și i-au pregătit.

Școala Gimnazială Știuca s-a angajat să primească toate filmulețele trimise de elevi, le-a pus într-o formă pentru prezentare și le-a pus

Timiș, domnul Iura Hleba, prof. Cîmpeanu Ion, dna Bereghi Ana, dl Covaci Ioan și prof. Benzar Nicolae.

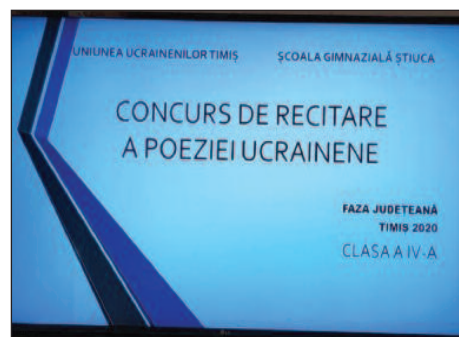
La eveniment, au participat elevii școlilor gimnaziale din Știuca, Bârna, Bethausen, Darova, Petroasa Mare, Brănești și din Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj. În total au concurat 41 de elevi din clasele IV-XII.

În urma vizionării videoclipurilor, Comisia a stabilit următorii

Știuca, Usciuc Nicoleta premiul III – Darova, Bilan Debora – mențiune, Brănești; Clasa VII-a: Chasciar Alexandra premiul I – Bethausen, Masnița Ionela premiul II – Bethausen, Axiuc Ionuț premiul II – Știuca, Medeleanu Teofil premiul III – Pogănești - Bârna, Benzar Cristina – mențiune, Știuca, Benzar Leontin – mențiune, Știuca, Veciunca Fănel – mențiune, Brănești; Clasa a VIII-a: Șuldac Denisa premiul I – Știuca, Chasciar Ivona premiul II – Bethausen; Clasa IX-a: Boblea Felicia premiul I – Liceul „Iulia Hasdeu”, Șinca Claudia premiul II – Liceul „Iulia Hasdeu”; Clasa X-a: Holovciuc Gian Luca premiul I Liceul „Iulia Hasdeu”, Kifa Naomi premiul II – Liceul „Iulia Hasdeu”; Clasa XI-a: Turcin Denisa premiul I – Liceul „Iulia Hasdeu”, Man Mirabela Teodora premiul II – Liceul „Iulia Hasdeu”; Clasa XII-a: Axiuc Anamaria premiul I – Liceul „Iulia Hasdeu”, Marin Sebastian premiul II – Liceul „Iulia Hasdeu”.

Acești elevi au fost premiați cu câte o tabletă cu acces la internet, bine venită în situația actuală. Cu siguranță tabletele vor fi de mare ajutor elevilor, în cazul în care activitatea didactică se va desfășura și pe viitor online.

Cornelia BENZAR,
UUR – Timiș

Uniunea Ucrainenilor din România – filiala Timiș a inițiat un parteneriat cu Școala Gimnazială Știuca în vederea organizării Concursului de recitare a poeziei ucrainene, faza județeană, în format virtual, oferind elevilor prilejul de a se bucura de acest eveniment așteptat. În acest context, la început s-a luat legătura cu cadrele didactice, care au predat limba ucraineană la instituțiile de învățământ din județ, pentru a le

la dispoziția Comisiei de jurizare. În data de 2 iunie 2020, juriul s-a deplasat la Școala Gimnazială din Știuca, unde, în condițiile de respectare a procedurii de prevenire a îmbolnăvirii cu virusul COVID-19, a pus la dispoziție o sală cu toate materialele video, primite și prelucrate, pentru a putea fi vizionate și jurizate. Juriul a fost format din următoarele persoane ale UUR Timiș: președintele filialei UUR

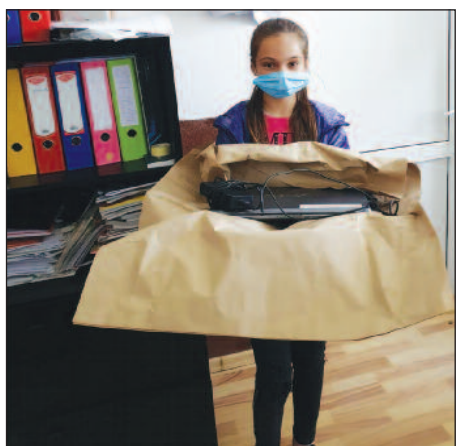
câștigători: Clasa IV-a: Țiudic Ștefania premiul I – Știuca, Turcin Aura premiul II – Știuca, Turcin Lois premiul III – Știuca, Bilan Timeea – mențiune, Brănești; Clasa V-a: Mașnița Hafia premiul I – Bethausen, Crasiuc Vasile premiul II – Pogănești - Bârna, Chasciar Ana premiul III – Bethausen, Cubaș Giulia premiul III – Petroasa; Clasa VI-a: Șuldac Daiana premiul I – Știuca, Recalo Maria premiul II –

Mulțumiri conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Elevii clasei a V-a „A” de la Școala Gimnazială Rona de Sus – Maramureș, secția ucraineană, împreună cu conducerea școlii și părinții, aduc mulțumiri conducerii Uniunii Ucrainenilor din România pentru ajutorul acordat. Din cauza epidemiei de coronavirus acești elevi nu au avut posibilitatea de a participa la lecții online împreună cu ceilalți colegi, deoarece părinții nu le-au putut oferi un laptop sau o tabletă pentru a se conecta la internet, ci numai un telefon cu împrumut, cu care se puteau conecta pe WhatsApp pentru a-și lua tema. Datorită UUR, elevii au primit câte un lap-

top și sunt foarte bucuroși că de acum înainte vor putea participa și ei alături de ceilalți colegi la aceste lecții online. Mii de mulțumiri încă odată conducerii UUR, care întotdeauna în momente grele este alături de elevi și profesori ucraineni!

prof. Geta PETREȚCHI,
Școala Gimnazială Rona de Sus

Către Uniunea Ucrainenilor din România

Elevii clasei a XII-a G, filologie ucraineană, care susțin bacalaureatul și toate cadrele didactice ale Liceului Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj aduc mulțumiri Uniunii Ucrainenilor din România, care a ajutat școala noastră, donând direct măști, mănuși și dezinfectanți.

Vă mulțumim pentru susținere, implicare și pentru faptul că ne sprijiniți și în aceste momente dificile.

Cu gratitudine,
profesor Manzur Violeta

Către Uniunea Ucrainenilor din România

Vă transmit prezenta scrisoare de mulțumire ca semn de gratitudine și înaltă apreciere pentru donația pe care ați oferit-o cu generozitate elevilor Rosuș Georgiana și Tataren Mihaela de la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” Lugoj, și anume bursa socială de studiu în valoare de 400 lei pentru fiecare, la inițiativa Uniunii Ucrainenilor din România.

Elevele s-au bucurat foarte mult pentru sprijinul material, dar și moral, oferit de dumneavoastră, care a venit la timpul potrivit.

Această implicare este foarte apreciată de întregul colectiv al Liceului Teoretic „Iulia Hasdeu”, Lugoj.

Vă mulțumim pentru receptivitatea și bunătatea dumneavoastră, de care ați dat dovadă în tot acest timp, și sperăm să avem o colaborare frumoasă și pe viitor.

Cu stimă și respect,
profesor Manzur Violeta

La sfârșitul clasei a IV-a

Fiecare dintre noi, probabil, că își amintește de prima învățătoare. Aceasta este luna când, poate, mai mult ca oricând, ne gândim la prima învățătoare. În această lună, sărbătorim, nu întâmplător Ziua Copilului, Ziua Învățătorului, dar este și sfârșitul anului școlar, sfârșit de ciclu școlar pentru unii. Copiii, care timp de cinci ani au fost lângă învățătoare, alții au avut norocul să fie lângă două Doamne, cum este cazul copiilor din alternativa educațională Step by Step, în aceste momente realizează că în anul următor nu vor mai fi în aceeași formulă, că anul viitor va trebui să își împartă sufletul către mai multe Doamne sau, poate, și Domni. Dar aceștia, cu siguranță, nu vor mai răspunde la apelativul Doamnă, ci Doamnă profesoară sau Domnule profesor. Acesta este primul lucru care îi face pe copii să conștientizeze faptul că au crescut, că Doamna profesoară nu mai este Doamna (învățătoare), care este o a doua mamă.

Ce ghinion pe copiii care anul acesta sunt la final de ciclu, fie de clasa a IV-a, fie de clasa a VIII-a sau final de liceu! Nu au putut să stea împreună cu colegii lor, cu învățătoarele lor, cu profesorii lor înainte de a se despărți. Nu este puțin lucru să nu poți face o poză de final așa cum, poate, ai văzut la frații mai mari sau la vecini, prieteni sau ai visat că vei avea. Nu ai amintirea acelor ultime zile de școală, de emoție, de tristețe, dar și bucurie, sentimente care te în-

cearcă doar dacă ai trecut prin acele momente.

În cele ce urmează, puteți citi și simți emoția unui copil, elev în clasa a IV-a Step by Step, care nu știe dacă se va putea întâlni în acest an școlar cu Doamnele, așa că le-a scris o scrisoare.

Scrisoare pentru doamnele noastre

Există lucruri care nu se uită niciodată în viață. Nu degeaba, de multe ori, parola care se cere pe internet este „numele primului dascăl” (asta știu de la părinți). Aici vom avea o mică problemă: cum să lipim cele două nume. Poate Moli, Limo (prenumele doamnelor fiind Monica și Liliana) ne mai gândim la asta. Pentru că numele primului dascăl nu-l poți uita niciodată. Și cum ai putea să-l uiți? Când ai pășit prima oară pe porțile școlii, îți țineai strâns părinții de mână și aveai sufletul cât un purice, plin de emoție, teamă, neliniște. Și după numai câteva luni, nimeni și nimic nu putea combate sloganul „Doamna a spus...”. Doamnele au făcut...”. Doamna, Doamnele. Nu „Doamna învățătoare”. „Doamna noastră sau Doamnele învățătoare”. De câte ori nu ni s-a întâmplat să ajungem acasă și să îi spunem mamei Doamna, așa cum ni s-a întâmplat ca la școală să ne adresăm Doamnei, Mama. Pentru că, în timp, numele, profesia, s-au estompat în spatele acestei titulaturi: „Doamna noastră”. „Doamnele noastre”, care ne-au cu-

prins pe toți în sufletele lor și care în cei cinci ani, au făcut cu mult mai mult decât le cerea profesia: să ne transmită cunoștințe. Doamnele noastre care știau, ce lucruri ne aduc bucurii, când și de ce aveam sufletul mâhnit, cât de mult trebuie să muncești, ca să te califici la concursuri, când și cum să ne luăm medicamentele, ba uneori chiar să ne scoată un dinte de lapte, când să ne dea și când să nu ne dea mingea, cum te poți distra cel mai bine în excursie.

Doamnele noastre care au știut să ne stimuleze, să ne alinte și să ne certe, în egală măsură, să ne creeze mândria de a fi elev al clasei a IV-a.

Ne pare foarte rău că am avut chiar noi ghinionul ca în clasa a IV-a să ne prindă această pandemie de coronavirus. Să nu putem să ne bucurăm de ultimele luni împreună.

La anul, colectivul clasei va rămâne, în mare măsură, același, dar dascălii de la catedră vor fi alții. Ce misiune grea pentru dumnealor: să cucerești sufletele unor copii, când mintea și inima lor este deja plină de dragoste pentru „Doamnele lor”. Pentru alții dintre noi totul va fi nou: colegii, dascălii, sala de clasă, școala.

Dragele noastre Doamne, în acești cinci ani, v-am produs și supărări, pe care vă rugăm să le uitați, dar v-am adus și bucurii, pe care vă rugăm să le păstrați în suflet, dar nu ne-am strâns niciodată în jurul dumneavoastră să vă spunem în cor cât de mult vă iubim. Poate că nici nu era nevoie, pentru că ni se părea firesc să știți și să simțiți cât de mult vă iubim, așa cum noi simțim și știm cât de mult ne iubiți.

Simona LIBER-LÂNCRĂNAN

„Se încheie cu bine un an școlar greu încercat”

Gândurile noastre se îndreaptă, în această perioadă, spre elevii și spre domnii profesori care au avut un an școlar greu încercat. S-a schimbat ceva în reprezentarea noțiunii de școală, dar conform zicalei „tot răul spre bine”

această instituție atât de prețioasă a ajuns la respectul cuvenit. Elevii, părinții și profesorii au ajuns o adevărată familie și au ca scop comun binele copilului, educația acestuia și mai ales desăvârșirea sa ca OM, în adevăratul sens al cuvântului. Școala online, s-a dovedit a fi de

voie, de nevoie un experiment. Tehnologia s-a dovedit utilă și a fost asociată cu educația, cu socializarea, dar a demonstrat că niciodată nu va putea înlocui relațiile interumane, vibrația sufletului omenesc, gingașia privirii sau zâmbetul subtil. Semestrul al doilea a fost o provocare și cred că atât elevii, cât și profesorii „au trecut tes-

Claudia SEMCIUC

Gânduri pentru absolvenți

Un subiect delicat, emoționant, special.

Ce faceți voi, generația 2020?! Ce poate fi în sufletele voastre?! Orice gânduri ar încerca să-și facă loc în mintea dumneavoastră, dorim să știți că vă împărtășim trăirile, că nu sunteți singuri, că amintirile celor patru ani de studiu au căpătat rangul cuvenit. Știm că vă este greu, dar mai știm cât de puternice sunt noile generații! Am înțeles că la profilul de filologie ucraineană din Siret s-au înscris 58 de elevi. Le dorim succes și le mulțumim că s-au întors acolo unde le sunt rădăcinile!

Să nu-i uităm pe cei care termină clasa a XII-a! Dragii de voi! Atât de frumoși, maturizați parcă la urgență de această situație, priviți dezorientați spre această absolvire atipică. Nu vă întristați, viața dumneavoastră e mai mult decât o festivitate de absolvire! Dumneavoastră conștientizați că sunteți viitorul?! Nu putem avea un viitor pesimist. Privirea sus și... succes la Bacalaureat! Banchetul?! Îl veți recupera! Viitorul nostru sună și arată prea frumos pentru a ne permite să fim triști. A spus cineva că arta de a supraviețui este adaptabilitatea. Ne vom adapta, dragii mei, la tot ce presupune existența, iar voi aveți porțile vieții deschise! Alegeți să trăiți frumos, să vă luați examenele și să nu uitați niciodată care vă sunt rădăcinile! Cu drag, un simplu om!

Claudia SEMCIUC

Amintiri despre luna iunie

Iunie este prima lună a multășteptatului anotimp foarte cald – vara, care debutează cu cea mai dragă sărbătoare a tuturor copiilor lumii, indiferent de culoarea lor.

Luna iunie a fost dedicată zeiței Iuno (Iunona sau Junona), soția lui Jupiter, pe care romanii o considerau zeița protectoare a femeilor. În tradiția populară, poartă numele fructelor care se coc în această perioadă – „cireșar” sau „cireșel”. Este

luna anului în care zilele au cele mai multe ore luminate de soare în emisfera nordică, în timp ce în cea sudică se instalează iarna. Tot în iunie are

loc solstițiul de vară, la data de 21 a lunii, ce marchează începutul verii astronomice, fiind cea mai lungă zi luminată de soare și cea mai scurtă noapte a anului.

1 Iunie este prima zi de vară pe care, cu nespuse bucurii, o așteaptă toți copiii, cele mai nevinovate suflete, cu cele mai sincere gânduri și cu cele mai curate sentimente. Copiii n-ar trebui să cunoască frământările vieții zilnice, dar în zilele actuale sunt supuși unor schimbări ce nu pot fi înțelese nici măcar de mulți oameni mari.

În cei 40 de ani de activitate didactică, luna iunie îmi era foarte dragă, o lună plină de mișcare. Copiii erau pregătiți pentru sărbătoarea lor, cu mult entuziasm, cu multe repetiții pentru programul artistic mult așteptat. De fiecare dată, de 1 Iunie, copiii erau costumați în straie populare sau în ale unor personaje din poveștile învățate la grădiniță. Urcau pe scenă, cu multe emoții, pentru a cânta

(bineînțeleș și în limba lor maternă), a recita, a dansa că doar era ziua lor, Ziua Copiilor. Și cei mici, și cei mari se prindeau în horă, se distrau, iar din partea spectatorilor, a părinților primeau multe și meritate aplauze.

În luna iunie era cândva mare forfotă, se apropia sfârșitul anului școlar, pe la mijlocul ei, se încheiau mediile, se pregăteau premiile, se împleteau coronițele pentru cei mai merituoși elevi. Cei din clasa I prezentau „Sărbătoarea Abecedarului”, dovadă că au parcurs, încetul cu încetul, tot alfabetul și de acum știu a citi și a socoti. Elevii din clasele terminale se pregăteau pentru examene de admitere, iar anul școlar se încheia mereu cu frumoase programe artistice, cu premiarea elevilor, cu prezentarea situației școlare. Toți copiii culegeau roadele muncii lor după un an școlar, fiecare după efortul depus. De asemenea, în luna iunie se organizau excursii, mai ales prin împrejurimi,

la mănăstiri (slavă Domnului, aici la noi, în Bucovina, sunt foarte multe, suntem privilegiați și bunecuvântați), la unele locuri însemnate, la muzee sau chiar în natură pentru a respira aer proaspăt și curat. Se apropia vacanța mare, prilej de recreere, de odihnă, de plimbări și jocuri alese numai de copii.

Iubesc copiii din tot sufletul, ei m-au făcut să râd, să plâng, să fiu mândră de ei și de aceea vor fi mereu prietenii mei.

„La mulți ani, dragii mei!” și celor mari, și celor mici le doresc sănătate, bucurii nenumărate, împliniri, iar bunul Dumnezeu să vă apere și să vă ocrotească la tot pasul. Aceleași sincere urări doresc și părinților voștri, celor care v-au crescut și au grijă de voi în continuare.

Câteva aspecte din activitatea lunii iunie, pe care le-am găsit în albumele mele, de la Grădinița și Școala Generală din Negostina, unde mi-am desfășurat activitatea foarte mulți ani.

Felicia GRIGORAȘ

Două proiecte din comunitatea Sfântu Gheorghe Deltă despre care merită să reamintim

Ce este mai important pentru o comunitate? Istoria locului și bătrânii ei, căci cine nu are trecut, nu are nici viitor și cine nu are un bătrân, să-și cumpere.

Noi nu ducem lipsă de trecut și ne mândrim a fi urmașii cazacilor zaporogeni și ai ciobanilor transilvăneni, care au conviețuit pe aceste meleaguri decenii la rând și din ale căror gene împreunate am fost zămisliți noi, cei de azi. Acel trecut l-am reprodus într-un muzeu spre a fi cunoscut copiilor și trecătorului,

de oriunde ar fi fost el.

Muzeul satului era o... cameră din Căminul Cultural. În ea, un colț reprezenta bucătăria, alt colț dormitorul, pe un perete era o canapea veche cu unuci și chiptar (ilic de lână) și o berta (batic), un sunduk/ladă de zestre plin cu broderii și croșetării, un colț al pescarului cu uneltele lui, colțul de răsărit plin cu icoane vechi, unele trecute prin focul războiului, iar pe o masă trona mândru un samovar, pecetluit cu medalii ale competițiilor la care par-

ticipase și câștigase și, bineînțeles, fotografii cu minunata Deltă din trecut și prezent. Caietul de impresii stă mărturie acelor timpuri.

Iar bătrânii... ei, da! Avem bătrânii noștri. Ca pe tot globul, populația este îmbătrânită. Mulți bătrâni singuri, neputincioși, cu probleme de sănătate. Strigătul lor de ajutor este unul mut, dar acut. Lor nu le place să deranjeze pe nimeni, nu cerșesc, au pensioara lor din care achita mai întâi datoriile către stat. Țara este foarte importantă pentru

ei, este casa lor. O respectă! Pentru ei, un grup de inițiativă din localitate, ajutat financiar de o fundație din București, a susținut, timp de șase luni, într-o cameră din grădinița satului, o activitate pe lună. În fiecare lună, bătrânii se întâlneau la un ceai și o poveste. Erau sărbătoriți aniversării lunii, se cânta într-un glas cu corul din sat sau cel de copii. Orice problemă, nedumerire sau of, acolo se discutau și se făcea tot posibilul să se rezolve. Măcar și cu o îmbrățișare!

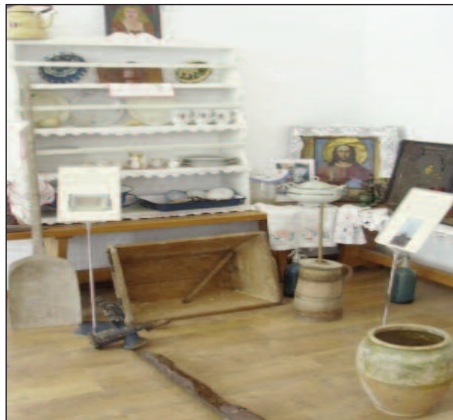
La final, au primit toți un album cu fotografii din activități de grup. Și eu am moștenit un astfel de album, după tata.

Radio Civic Sfântu Gheorghe nu a putut rămâne indiferent față de aceste proiecte și le-a amintit, pe pagina sa de facebook, oferindu-le chiar un podcast.

Muzeul și Centrul de zi pentru bătrâni sunt deja istorie pentru Sfântu Gheorghe, din păcate.

Sperăm, totuși, ca istoria să se repete!

Mira BĂLAN

„Kolomyika“ pe coasta Atlanticului, iulie, 2019

Ansamblul „Kolomyika“ a reprezentat orașul Siret și UUR – filiala Suceava la cea de-a XXIII-a ediție a Festivalului Internațional de Folclor de la Viana do Castelo din Portugalia. Sub coordonarea doamnei profesor Zirka Ianoș, ansamblul a cucerit publicul din Portugalia prin culoare și vitalitate.

„Kolomyika“ a fost fondată în 2002 la Siret, județul Suceava, România. Liderul grupului, doamna Zirka Ianoș, profesor dedicat, talentat și implicat, a țesut structura ansamblului cu instrumentiști la acordeon, vioară, chitară, chitară bas, tobă, mandolină și balalaică, soliști și dansatori talentați, elevi și adulți. Repertoriul acestui grup se bazează pe muzica tradițională românească și ucraineană.

Acest grup a participat la mai multe festivaluri, competiții și spectacole atât în țară (Eurovision 2009, Românii au talent, București, Câmpulung, Suceava, Maramureș, Iași), cât și în alte țări din Europa, precum Franța, Italia, Moldova, Ucraina. Spectacolele ansamblului „Kolomyika“ sunt foarte apreciate pentru calitatea tehnică și artistică, pentru culoare și frenezie pe scenă.

Ansamblul „Kolomyika“ a fost invitat să participe la Viana do Castelo, Portugalia. Condițiile

impuse de regulamentul acestui festival cu tradiție au fost participarea cu minim șase/opt perechi de dansatori, muzica să fie doar live, nefiind permise negativele, grupul să nu depășească 35 de persoane, prezentări de spectacole de 10, 20, 30, 40, 60, 75 de minute, cazare asigurată și transport intern.

Transportul din România până în Portugalia a fost o aventură cu autocarul, cu un popas în Italia, în apropiere de Veneția. Costurile de transport au beneficiat și de o sumă consistentă din partea Uniunii Ucrainenilor din România – filiala Suceava.

În deschidere, grupurile din România, Brazilia, Columbia, Mexic, Spania au defilat pe străzile Viane do Castelo. Parada a început în piața centrală, pe malul Atlanticului, a coborât Avenida dos Fighters în Piața da Liberdade unde a avut loc un dans și apoi s-au mutat la Porta Mexia Galvão unde a avut loc recepția oficială.

Programul a fost încărcat, cu spectacole, deplasări, repetiții și multă voie bună.

Prima zi, adică 15 iulie, a fost ziua în care a avut loc recepția și cazarea la Centrul Cultural din Viana do Castelo – Praca Maques Junior. Oceanul fiind foarte aproape, bineînțeles că o plimbare, chiar dacă nu era în programul oficial, au adăugat-o participanții. Copii și adulți au simțit vântul puternic și splendoarea întinderii de apă în asfințit. Cina a fost primul prilej de socializare cu alți participanți din alte țări.

A doua zi, după micul dejun, a avut loc vizita la centrul istoric din Viana do Castelo (Praca da Republica, Muzeul costumului, Muzeul mării). După-amiaza și seara au avut loc spectacole și parada stradală, urmate de recepția oficială la Porta Mexia Galvão, cu obiceuri, suveniruri și cina cu petrecere la Castelul Santiago da Barra cu toate grupurile.

Prima parte a zilei următoare a fost dedicată acțiunilor de solidaritate socială, adică prezentare de spectacole pentru vârstnici instituționalizați. După-prânz au urmat verificări de sunet pe scena din piața centrală, iar seara Gala de deschidere a festivalului.

Ziua de joi a fost dedicată tot acțiunilor de solidaritate socială până la prânz, apoi spectacole scurte prezentate de toate țările.

Vineri a debutat cu o vizită la Monumentul Santa Luzia, apoi Gala Familiei, cina la Quinta do Santinho, apoi Gala Santinho.

Viana Sensorial – 1 CITY 5 SENSES a fost un workshop, expoziție și gastronomie, la care au participat toate grupurile, în niște spații delimitate în piața centrală. Seara a avut loc Gala Fra-

ternității – pe scena principală Praca da Republica (Brazilia, România, Paraguay, Portugalia).

Duminică, după vizita la monumentul Santa Luzia, picnic, parada costumelor și dansurilor pe străzile din Viana do Castelo, a avut loc Gala de închidere a festivalului.

Muzica și dansul ucrainean și românesc, costumele, interpretarea au fost apreciate cu aplauze de localnici, organizatori și participanți din alte țări.

Anul acesta ar fi trebuit să răspundem invitației de a participa la un alt festival în Italia. Dar anul acesta este un an special. Pandemia ne ține la distanță, fără întâlniri sau deplasări.

Otilia MAȚNER

Eveniment cultural online

Cum în această perioadă multe dintre activitățile culturale se desfășoară în mediul online, filiala București a UUR a organizat, la 22 mai, la biblioteca „Stepan Tcaciuc” evenimentul literar online, în cadrul căruia s-au marcat 90 de ani de la nașterea scriitoarei ucrainene, Lina Kostenko, și 125 de ani de la nașterea poetului Maksym Rylskyi. Evenimentul a fost transmis live în mediul online atât pe pagina de facebook a UUR – filiala București, cât și pe canalul de youtube al Uniunii Ucrainenilor din România.

Acțiunea a fost organizată de președintele UUR București, dl Mihai Traista, invitați fiind

poetul Corneliu Irod, dna Irina Moisei, redactorul-șef al revistei literare „Naș holos”, criticul literar Dan Ioan Marta și cantautorul Dan Vasilescu, iar prin intermediul aplicației video au luat cuvântul dl Nicolae Miroslav Petrețchi, președintele UUR, și ambasadorul Ucrainei în România, dl Oleksandr Bankov. Cei prezenți au

vorbit despre viața și creația celor doi poeți importanți ai literaturii ucrainene și au recitat din operele poezilor Lina Kostenko și Maksym Rylskyi. Preotul Corneliu Irod a citit o poezie a Linei Kostenko în traducere proprie, dintr-un volum care nu a fost editat niciodată, deoarece Lina Kostenko a fost unul dintre temuții opozanți ai regimului de la vremea respectivă.

Președintele filialei București a UUR, scriitorul Mihai Traista, a prezentat date despre Maksym Rylskyi, poet, etnograf, publicist care a publicat 35 de volume de poezie, lucrări științifice și critică literară, iar dna Irina Moisei lucrarea sa despre cei doi mari scriitori ai literaturii ucrainene.

Evenimentul s-a încheiat cu un recital de muzică folk, susținut de cantautorul Dan Vasilescu.

Ștefania PIETREANU

„Lucrul făcut de mâna omului nu se compară cu nicio tehnică modernă“

Interviu cu Felicia Grigoraș, educatoare

În a treia zi de joi din luna mai, este marcată „Ziua cămășii ucrainene“. Anul acesta Timpul a îngemănat în calendar două sărbători în aceeași zi. Fiind și sărbătoarea Sfinților Împărați Constantin și Elena, după-amiaza zilei a fost numai potrivită pentru o sporovăială la un ceai despre această bijuterie vestimentară a portului popular ucrainean. O discuție purtând aroma dulce a unor vremuri pline de farmec, căci interlocutoare mi-a fost doamna Felicia Grigoraș, coordonatoarea Grupului vocal ucrainean „Vocile Negostinei“.

Reporter: Creații vestimentare rafinate, cămășile tradiționale au avut un destin amar de-a lungul timpului. Au trăit vremuri de uitare, apoi au fost regăsite; au fost prețuite și admirate, dar și luate în derădere. Acum trăim perioada când oamenii redescoperă cămașa tradițională și o poartă cu frenezie... Pentru dumneavoastră ce reprezintă „vyšyvanka“?

Felicia Grigoraș: Cămașa populară este o piesă foarte importantă și prețioasă a unui costum popular autentic. Din timpuri străvechi, oamenii o purtau peste tot, dar în primul rând la biserică. Aveau mai multe exemplare: unele erau pentru purtat zilnic pe lângă casă, pe câmp, iar cele de duminică (așa cum se spunea la noi) erau numai pentru zilele de sărbătoare; ele erau păstrate cu sfințenie, iar modelele erau, desigur, diferite, mai complicate și foarte frumoase, deosebite. Pentru mine „vyšyvanka“ este cea mai de preț haină care își are locul ei special în garderoba mea. Recent, am primit în dar din partea Uniunii Ucrainenilor din România un costum complet pentru fiecare membru al Grupului vocal ucrainean „Vocile Negostinei“, din care fac și eu parte – că doar interpretăm cele mai frumoase și autentice cântece ale etniei noastre – format din: cămașă, fustă, ilic și deasupra un suman, toate cu o broderie deosebită. De asemenea, am primit și câte o pereche de cizme ucrainene pentru care aducem, încă o dată, mulțumiri conducerii UUR.

R.: Astăzi, dacă ne dorim o cămașă mergem s-o cumpărăm de la magazin. Ați prins vremurile când ele erau confecționate în gospodărie. Rafinamentul tehnologic se desăvârșea în timp și începea de foarte devreme. De pe la șase-șapte ani, fetițele erau familiarizate cu elementele de execuție și de măiestrie ale lucrului la cămașă. Pe toată durata vieții îți dezvoltai competențele și încetai să lucrezi doar atunci când te lăsa vederea. Povestești-ne despre acele vremuri care, pentru tână generație, sunt de neconceput.

F.G.: Eu nu am cumpărat niciodată o cămașă populară. O confecționez și o cos singură cu cele mai reprezentative modele ucrainene, bucovinene și cumpăr doar materialul necesar. De când mă

știu mi-a plăcut lucrul de mână. Din copilărie am moștenit această pasiune de la mama mea. Am îndrăgit lucrul făcut de mâna omului care nu se compară cu nicio tehnică modernă. Prima mea cămașă populară am cusut-o când eram elevă în clasa a V-a și acum o mai am ca piesă de muzeu și o amintire dragă. Da, așa este: fetițele erau îndrumate de mamele lor gospodine, din fragedă pruncie. Erau antrenate și familiarizate cu elementele de execuție, migăind cu mare măiestrie adevărate bijuterii. Mamele erau un exemplu viu mai ales pentru fete, că doar trebuiau să le mărite, să le ofere multă zestre. Începeau să le facă această zestre chiar de când copilul era în fașă, în leagăn sau în covată cum era mai demult. Se spunea că mama legăna copilul

cu piciorul, iar cu mâinile-i pricepute torcea, cosea, croșeta, tricota etc. Astăzi nu mai există acel interes pentru portul popular, mai ales pentru confecționarea lui manuală. Cred că oamenii au dorit o schimbare bruscă, după evenimentele din decembrie 1989. Tână generație poartă cămașa populară mai mult la spectacole sau la diferite evenimente, dar nu cunoaște meșteșugul ei și nici nu-și dă interesul să-l afle.

R.: Cămașa tradițională ucraineană nu este singulară în peisajul costumului tradițional european. Fiind etnici ucraineni din România, ia ne este la fel de dragă. Ce credeți că o individualizează însă față de suratele ei?

F.G.: Cămașa populară ucraineană și ia românească îmi sunt la fel de dragi, pentru că ele exprimă trăirile noastre, sentimentele. Cămașa populară ucraineană autentică se deosebește prin explozia florală, prin modelele uneori stilizate, dar bine punctate, iar florile predominante sunt macul și trandafirul multicolor, alături de spicul de grâu, de soare sau alte flori de câmp. De asemenea, cămașa ucraineană este confecționată din pânză de casă țesută, pânză de in sau cânepă, iar ia românească se face din material foarte subțire, de borangic sau altele.

R.: A fost hulită și adulată, dar a trecut proba timpului... Ce a ajutat-o oare?

F.G.: Cămașa populară nu va fi demodată niciodată. Ea reprezintă cea mai frumoasă îmbrăcăminte și oricui îi șade foarte bine în ea. Eu nu am această părere că a fost hulită... nu este adevărat; a fost o idee prost înțeleasă de către unii care se credeau mai „deștepți“ sau mai „valoroși“, dar a trecut proba timpului și este pusă la loc de cinste, deoarece atâta frumusețe exprimă o cămașă populară că n-ai cum să n-o iubești.

R.: După cum spuneam, în ultima vreme a renăscut pasiunea față de portul popular. E o reînnoire către valorile fundamentale ale vieții, la

esența lucrurilor, la rădăcini sau e doar un moft trecător?

F.G.: Lucrurile simple sunt cele mai frumoase și exprimă cel mai valoros tezaur folcloric. Pentru mine nu e nici o enigmă: eu cred că mereu vor birui valorile fundamentale ale vieții și nu avem voie să uităm rădăcinile noastre și avem obligația de a transmite generațiilor viitoare ceea ce este bun, frumos și autentic.

R.: Vă propun să scotocim în lada de zestre a bunicii, uitată printr-un pod pe undeva, să vedem ce comori găsim pe acolo în afară de costume populare.

F.G.: Lada de zestre a bunicii are o foarte mare valoare, mai ales sentimentală. Eu sunt demult bunică, dar am multe lucruri făcute de două mâini dibace. Dacă stau și mă gândesc, cu aceste lucruri, cândva, am împodobit o cameră țărănească (un mic muzeu cum spunem noi) la Căminul Cultural din Negostina. Am adunat covoare, lăicere, prosoape țesute și brodate, fețe de masă, milieuri și alte lucruri casnice. Mi-a plăcut să cos cămăși populare, să croșetez tot felul de îmbrăcăminte (bluze, rochii, hanorace, pardesiuri, căciuli, ciorapi, fulare, mănuși), milieuri, perdele etc. Cândva nu erau de cumpărat toate acestea, dar mâna omului le făcea din produse proprii. Și ceea ce este mai important, de aici pornea educarea copiilor pentru muncă. Așa învățau să prețuiască banul muncit.

R.: Toate aceste minunății prindeau viață în cadrul șezătorilor. Creionați-ne atmosfera de altădată a acestor întruniri cu rol educativ și recreativ.

F.G.: Șezătorile de altădată, care se desfășurau mai ales în nopțile lungi de toamnă-iarnă, erau un prilej de petrecere prin muncă. Se adunau femeile, fetele și fiecare aducea un lucru de mână. Stăteau la lumina lămpii cu gaz și lucrau. Gazda mai făcea și niște plăcinte bune sau gogoși și „var“ – un fel de băutură răcoritoare făcută din felii de mere sau pere uscate, specifică ucrainenilor. La sfârșit, se adunau băieții și bărbații care aduceau uneori câte o scripcă (vioară) sau un flaut, iar pe post de tobă luau două linguri metalice și țineau ritmul bătând în colțul unei mese. Se încingea veselia și bucuria și se interpretau cele mai frumoase cântece, iar la ucraineni era și mai mare distracția pentru că unele cântece erau compuse pe loc exprimând sentimente de dragoste, de iubire, cântece despre natură, muncă sau chiar satirice.

R.: Dragostea pentru costumul popular vă face ca și astăzi să scrieți povești pe pânza albă. Mai sunt în comunitate persoane care cos cămăși? Oare va fi o revigorare a acestei îndeletniciri sau entuziasmul se va stinge? Va rămâne o haină în garderoba noastră sau doar un costum de scenă al artiștilor?

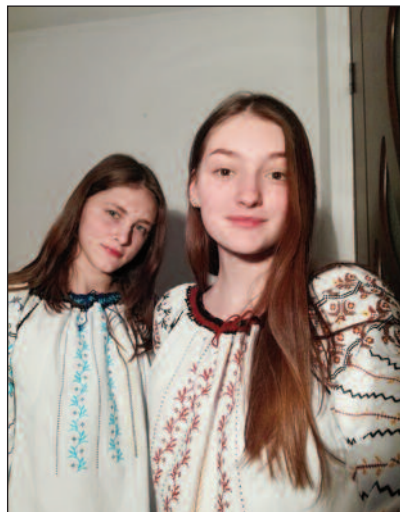
F.G.: În Negostina și Bălcăuți, se purta mereu costumul popular și cred că nu va dispărea această pasiune din rândul ucrainenilor adevărați. Da, mai există și azi femei care se pricep și transmit tinerei generații măcar dragostea de a purta costumul popular. Pentru mine este cea mai valoroasă haină și o port cu mândrie la biserică, pe scenă sau cu alte ocazii.

R.: Ați fi vrut să vă întreb ceva și n-am făcut-o?

F.G.: Se poate vorbi foarte mult despre costumul popular, dar eu aș dori să precizez că nu voi fi de acord niciodată cu cei care poartă cămașa cu blugi. Ea are locul și rolul de a fi purtată numai cu piesele reprezentative: alături de catrință, fotă, zădie sau o fustă adecvată la femei; numai bărbații poartă pantaloni.

(Continuare în pagina a 14-a)

A consemnat Lăcrămioara GRIGORCIUC

Interviu cu Gabriel Scalschi

Rusaliile – o poartă dintre lumi

Rogojeștiul, Căndeștiul, România sărbătoresc Rusaliile așa cum se cuvine, cu decență și mai ales cu respect față de cei care au plecat dincolo; dar și față de cei care au rămas. Copiii și tinerii sunt implicați în aceste obiceiuri într-un mod „viu“, dacă-mi permiteți exprimarea. Am văzut atâția tineri având grijă de morminte, încât am rămas impresionată de cât de frumos își educă ai noștri copiii. Rogojeștiul meu, leagănul copilăriei mele, loc de odihnă pentru mama și pentru cei dragi m-a așteptat cu parfum de soc și de bujori. Au revenit fiii satului ca să aducă omagii și flori celor dragi care sunt pe „tărâmul celălalt“.

Părintele, cu răbdare, a trecut pe la fiecare mormânt, făcând rânduiala cuvenită cu smerenie și emoție. De Rusalii ai impresia că s-a deschis granița dintre Pământ și Cer... E clar că Sărbătoarea Duhului Sfânt, încă din vechime, păstrează cu ea taine nebanuite ale creștinismului. Încă de la începuturi s-a cinstit această zi, „Moșii de vară“ ne aduc aminte de cei dragi, de puterea lui Dumnezeu, de efemeritatea trupului, dar mai ales de veșnicia sufletului. Dumnezeu să-i ierte pe cei plecați, iar pe noi să ne țină sănătoși ca să-i putem pomeni! Mulțumesc!

Claudia SEMCIUC

Pescuitul la scrumbie în Sfântu Gheorghe Deltă

Ca mai peste tot în Delta, pescuitul a avut o mare influență asupra dezvoltării localităților și, implicit, a locuitorilor ei. Datorită lacurilor, canalelor și Dunării, pescuitul pentru toți locuitorii Deltei poate fi considerat asemănător, în schimb pentru pescarii din Sfântu Gheorghe, acesta a avut câteva particularități care i-au diferențiat de ceilalți pescari și cumva i-au făcut mai speciali: pescuitul sturionilor în Marea Neagră, cât și pescuitul „scrumbiei de Dunăre“ la vărsarea brațului Sfântu Gheorghe în mare. Dar despre pescuitul la sturion și „Caviarul“ de Katarlez (aceasta fiind denumirea turcească a localității noastre), cândva recunoscut și renumit peste tot în lume, astăzi interzis, într-un alt articol.

Astăzi, voi povesti despre pescuitul la scrumbie care este permis și al cărui sezon începe în luna martie.

Sezonul, comparat poate cu migrația somonilor, produce transformări în viața locuitorilor pe care nu le poți înțelege decât dacă le vezi cu ochii tăi. Câștigurile pescarilor cresc, familiile se bucură de un venit în plus, toată comunitatea este implicată în acest eveniment. Felul principal, la masă, devine scrumbia, iar mirosul ei inconfun-

Scrumbia este un pește de sezon, care trăiește în Marea Neagră, iar în perioada lunii martie, pentru două luni și jumătate, intră pe Dunăre pentru a-și depune icrele în bancuri foarte mari. Bancurile mari de scrumbie migrează în apa dulce ridicându-se până aproape de suprafață, apoi coborând la fund, în valuri. În momentul în care intră în Dunăre, peștele este puțin dezorientat și acolo pescarii îl prind cel mai bine.

Pescarii sunt implicați total în campania de pescuit la scrumbie. În fiecare barcă sunt doi pescari care aruncă setcile speciale în apă, de-o parte și de alta a Dunării, la un interval de 45 de minute. Întinderea plaselor durează o oră, iar alte două ore pregătirea setcilor. Povestea, un fost pescar, azi în vârstă de 82 de ani, care într-un an a prins atâta scrumbie că au fost nevoiți să cheme oameni din sat, femei și bătrâni, să-l ajute la scos peștele din plasă, să nu se strice (scrumbia fiind perisabilă), și cu tot ajutorul a durat până înspre seară. Nimeni nu a plecat flămând, fiecare primind câteva kilograme de scrumbie, drept răsplată.

Scrumbia este un pește care se hrănește cu plankton și moluște, iar în momentul în care intră pe Dunăre, pentru a se pregăti să facă față migrației, se hrănește în apropierea gurilor de vărsare a Dunării în mare. În apa salmastră (apă dulce amestecată cu apa sărată) el se îngrașă foarte mult, pentru a rezista procesului de migrație pe Dunăre, pentru a-și depune icrele. Un pește care a depus icrele este foarte slăbit, arată straniu, numai capul rămâne la fel, iar corpul este subțire și lung. Grăsimea lui este bogată în acizi Omega 3, este foarte căutat și apreciat.

Rețete tradiționale

Scrumbia marinată. Peștele se taie rondele, după ce a fost curățat de solzi. Se spală bine și timp de două zile se ține în apă pentru a ieși sângele din el, iar carnea să rămână albă. Timp de 24 de ore se ține la sare, după care se desărează alte 12 ore. Separat, se prepară marinatul dintr-o cană de oțet, trei cani de apă, foi de dafin, piper boabe. Bucățile de pește se pun în borcan și se toarnă marinata peste ele.

Batogul de scrumbie. Peștele se curăță de solzi, se despică pe spate, se sarează 24 de ore, se desărează după gust. Apoi peștele se afumă în două moduri: la fum rece sau la fum cald. Un secret al locului este mălaiul din rumegușul de la afumătoare care îi dă peștelui o culoare galbenă-aurie. De asemenea, peștele poate fi pus afară, la soare, la uscat. Dacă ții peștele mai mult de 12 ore, curge toată grăsimea din el și nu mai are nici un gust.

Grătar de scrumbie. Peștele este crestat mărunț, apoi se condimentează doar cu sare și piper. Pentru un gust bun, în burta peștelui se pune o fâșie de ceapă verde și o ramură de mărar. Când stă pe grătar, se stropește cu oțet pentru un gust mai intens.

Malasolka. Peștele puțin sărat, ținut doar două ore la sare, se fierbe împreună cu cartofii. Separat, se pregătește mujdeiul de usturoi.

Rețetele pot continua, cu chiftele, scrumbie la cuptor și multe alte rețete apetisante dar, așa cum vă spuneam, să lăsați și câteva surprize pentru atunci când ne veți vizita. Vă invităm cu drag la Katarlez, primăvara, să vă bucurați de beneficiile scrumbiei și ospitalitatea noastră!

Mira BĂLAN

dabil, unic, plutește în aer. Vă invit să ne vizitați în această perioadă pentru a gusta din delicioasele preparate. Voi prezenta câteva rețete, la final.

Zona cea mai bogată în scrumbie este Sfântu Gheorghe, unde în anii '70-'80 se prindeau și 3-400 de kilograme pe zi într-o singură toană, o plasă de pescuit specială.

Prima biserică atestată documentar în Bistra a fost construită din lemn în anul 1863, consacrată și cu hramul „Înălțarea Domnului”. Desigur că nu putem vorbi despre viața religioasă începând doar cu acest an, pentru că, până la această dată, credincioșii din Bistra, chiar dacă nu aveau propriul lăcaș de cult, au avut viață religioasă, nevoile lor duhovnicești fiind deservite de către preoții din Trebușeni, localitate situată astăzi pe teritoriul Ucrainei.

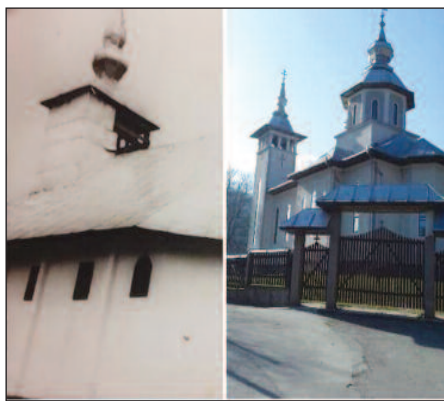
Istoricii maramureșeni menționează că, înainte de înființarea parohiei, în localitatea noastră, a existat un schit în care a viețuit un vlădică pe nume Ștefan, probabil, exilat. Până în anul 1945, nu cunoaștem prea multe detalii despre misiunea preoților din parohia noastră, fiind menționate numele tuturor preoților, care au slujit în Bistra, pe copertile interioare ale unui Liturghier, care există în patrimoniul parohiei până astăzi.

La 18 iunie 1945, a venit ca preot paroh în Bistra părintele Dutca Andrei din Bucovina. Părintele Andrei a fost cel mai longeviv paroh și cel mai devotat misiunii sale preoțești, renovând biserica și construind casa parohială din zid. Părintele Andrei a fost un model pentru toți credincioșii, mulți dintre ei își amintesc cu drag și astăzi de învățăturile și povăturile părintelui.

După trecerea sa la cele veșnice, în octombrie 1979, la Bistra a fost numit părintele Macioca

Scurt istoric al Parohiei Ortodoxe Ucrainene Bistra

Ioan. Duminică, 1 iulie 1990, din cauza unei mici neatentii, după terminarea serviciului divin, pe la miezul nopții, bisericuța de lemn a fost cuprinsă de flăcări. Toți sătenii au sărit la stingerea incendiului, au venit și pompierii în ajutorul lor, și, în cele din urmă, incendiul a fost stins, dar ceea ce a mai rămas din clădirea arsă nu s-a putut

renova, așa încât credincioșii împreună cu preotul paroh decid să construiască o biserică din cărămidă. Anul acesta se împlinesc 30 de ani de la acel moment, când pe obrajii tuturor bistrenilor, curgeau lacrimi foarte amare, văzând distrus de foc acel edificiu sfânt care îi unea pe toți, pe cei vii cu cei răposați, pe cei prezenți cu cei trecuți, pe tineri și pe vârstnici deopotrivă. Bisericuța era, pentru toți enoriașii, acea mamă duhovnicească care i-a adus la Hristos, generație după generație. Datorită acestei biserici strămoșii noștri și-au păstrat neîntinată credința și în cele mai grele perioade ale istoriei acestui colț de țară. Cum să nu regretăm cu amar pierderea bisericii în care te-ai botezat, te-

ai cununat și l-ai aflat pe Dumnezeu?

În anul 1994, părintele Macioca este transferat în altă parohie, iar în locul lui a venit preotul Ardelean Ioan, fiul satului, găsim biserica nouă construită la roșu și acoperită. În timpul pastorației sale (timp de 13 ani), având consilieri vrednici, în frunte cu Iura Glodean, s-au definitivat lucrările și pictura la noua biserică. La data de 22 iulie 2007, a avut loc târnosirea bisericii de către regretatul I.P.S. Arhiepiscop Pimen al Sucevei și Rădăuților și de P.S. Iustin Sigheteanu, Episcop Vicar al Maramureșului și Sătmărulei, la acea dată, cu un numeros sobor de preoți ucraineni și români în frunte cu Înalt Prea Cuceritul Părinte Vicar Ioan Pițura.

La data de 1 iunie 2008, preotul Ardelean Ioan își încheie activitatea ca paroh, iar pe postul de preot, rămas vacant, am fost numit preot paroh, eu, părintele Iurcea Ioan, pe atunci, proaspăt absolvent al Facultății de Teologie din Cluj-Napoca. După 12 ani de slujire în această parohie, pot să afirm cu tărie următoarele: creștinii ortodocși ucraineni din Bistra sunt evlavioși, credincioși, jertfitori și iubitori de Dumnezeu și de aproapele.

pr. Ioan IURCEA

Lecția sfântul Constantin cel Mare

Acum, la aproape 1700 de ani de la momentul în care sfântul împărat Constantin a dat libertate creștinilor de a-și trăi credința, de a trăi după învățăturile Evangheliei fără ca să mai plătească cu viața pentru aceasta, vedem ce anume îl deosebește pe împăratul roman Constantin cel Mare de alți împărați. De cei păgâni îl deosebește credința, pentru că alegerea pe care el a făcut-o de a nu-i mai persecuta pe creștini nu a fost una de moment, el cunoscând foarte bine noua credință, fiind el însuși un trăitor al Evangheliei. De ceilalți împărați creștini, care au urmat după el la conducerea Imperiului Roman, dar și de alți împărați, regi și domnitori creștini de după el, se deosebește prin aceea că a dat libertate creștinilor nu luând-o de la păgâni, de la necredincioși, dar i-a lăsat liberi și pe unii și pe alții. Au fost, de-a lungul istoriei împărați și conducători care au îngăduit libertatea celor necreștini în numele lui Dumnezeu. Însă, sf. Constantin înțelege că libertatea este un dar al lui Dumnezeu pentru toți, un dar pe care nici măcar Creatorul nostru nu îl ia de la noi.

Respectul față de libertatea aproapelui este una din lecțiile pe care chiar și în ziua de azi le putem învăța de la acest mare conducător creștin și sfânt al Bisericii. Este clar că nu mai trăim într-o lume creștină, chiar dacă marea majoritate se declară creștini. Însă, prin comportamentul individual și prin atitudinea colectivă, arătăm că nu vrem o lume creștină, respingem, la modul general, îndemnul și învățăturile Evangheliei. Depinde doar de fiecare în parte, în plan personal, cum ne străduim să împlinim toate acestea. Iar aspectul pozitiv al acestei situații, deși foarte puțin încearcă să-l găsească, este că, având această atitudine necreștină la nivel general, împlinim voia lui Dumnezeu referitoare la libertatea omului de a alege. Dacă El nu ne obligă să credem, atunci de ce ne-am obliga noi, unul pe altul?

Dacă EL ne cheamă la credință fără a ne obliga, atunci așa să facem și noi, cei care credem, față de cei care nu cred. „De veți aduce Domnului jertfă de izbăvire, să o aduceți de bunăvoie” (Lev. 19,5). Preamărirea lui Dumnezeu este un act benevol; când facem aceasta, o facem din convingere; iar când refuzăm să ne apropiem de El, o facem tot din convingere.

De aceea, pentru noi, libertatea înseamnă alegerea ascultării: „trăiți ca oamenii liberi, dar nu ca și cum ați avea libertatea drept acoperământ al libertății, ci ca robi ai lui Dumnezeu” (1 Petru 2, 16). Mai apoi, libertatea înseamnă pentru noi alegerea celor ce ne sunt de folos: „Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate îmi sunt de folos” (1 Cor. 6,12).

De aceea, adevărații propovăduitori ai credinței, de la apostoli și până astăzi, sunt cei care au reușit să adreseze o chemare irezistibilă (prin ceea ce au spus, prin comportamentul lor), o chemare care nu lasă semn de îndoială sau de ezitare, dar care respectă libertatea celorlalți de a alege. Nu avem dreptul să lovim (fizic sau verbal) în numele Domnului, pentru că o facem doar în nume propriu; nu ucidem în numele Domnului (cum permit alte religii) și nici nu ne sinucidem în numele Domnului pentru a-i pedepsi pe cei care nu cred. Pedepsa cea mai mare a necredinței este tocmai lipsa credinței, lipsa simțirii prezenței lui Dumnezeu în viața noastră, trăirea vieții cu un permanent gol în suflet. Aceasta este de fapt singura pedeapsă.

Înțelegând lucrul acesta sfântul împărat Constantin, când a acordat libertate creștinilor, în anul 313, nu a luat libertatea celor de alte credințe, nu i-a obligat să creadă și să accepte Evanghelia fără convingere. Aceasta este lecția lui pentru lumea de astăzi, lume care se consideră mai tolerantă ca niciodată.

pr. Marius N. LAURUC

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com

Redactor-șef:
Ion Robciuc

Redactor:
Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la
Tipografia
„RCR PRINT”
ISSN 1223-5210